

ZINĀS

Preiļu novadā pabeigti
SAPARD projekta
atbalstītie autoceļu
rekonstrukcijas darbi

29. septembrī komisija pieņēma ekspluatācijā Preiļu novada Aizkalnes pagasta centra, Preiļu pagasta centra autoceļu un Preiļu pagasta Jaunatnes ielas rekonstrukcijas darbus. Atjaunoto ceļu kopējais garums sastāda 8700 m.

Projekta ietvaros Jaunatnes ielai 800 m garumā tika uzlikts asfalts, bet pagastu ceļi rekonstruēti, veicot caurteku izbūvi un tīrīšanu, uzberot grants segumu un uzstādot arī ceļa zīmes uz ceļiem. Būvdarbus veica būvuzņēmums SIA «Mikor».

Būvdarbu kopējās izmaksas sastāda Ls 236 720, 15. Preiļu novada dome piešķīra Ls 56 171 lielu finansējumu, 135 412 Ls ir ES līdzekļi, bet Ls 45 137 sastāda finansējums no valsts.

Pamatojoties uz SAPARD atbalsta programmu «Vispārējā lauku infrastruktūras uzlabošana», dome ir iesniegusi Lauksaimniecības atbalsta dienestā projektu finansējuma saņemšanai no ES fondiem.

Īpaši atbalstāmajos
reģionos uzņēmumiem
piešķir nodokļu atlaides

Nacionālās reģionālās attīstības padome nolēmusi piešķirt ienākuma nodokļa atlaides vairāk kā 30 uzņēmumiem, kas reģistrēti īpaši atbalstāmajos reģionos. Šiem uzņēmumiem segs gan iedzīvotāju ienākuma nodokļa, gan uzņēmumu ienākuma nodokļa daļu. Pēc padomes lēmumā publiskošanas uzņēmumi varēs vērsties Valsts ieņēmumu dienestā, kas pēc speciāla formulāra aprēķinās nodokļu atlaizņu apjomu. Piešķirtas atlaides tādiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar pārstrādi, iepērk iekārtas, ceļ industriālas būves un tādiem, kas strādā ar peļņu. Preiļu rajonā reģistrētās uzņēmējdarbības, kuru attīstības projekts atbilst reģiona attīstības programmai un kuriem ir tiesības uz nodokļu atvieglojumiem (noteikti ar likumu «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» un likumu «Par uzņēmuma ienākuma nodokli»), ir piecas:

1. J.Brica i.u. «Kantoris 03» Stabulnieku pagastā par projektu «Atpūtas centra «Vīru kaprīzes» labiekārtošanu»;
2. z.s. «Ludzenieki» Preiļu pagastā par projektu «Kokapstrādes ceha būvniecība, zāģmateriālu kaltes, četrpusīgās ēveles iegāde»;
3. i.u. «Aglonas maize» Aglonas pagastā par projektu «Tūrisma pakalpojumu sniegšana»;
4. p.s. «Turība» Riebiņu pagastā par projektu «Ražošanas modernizācija»;
5. SIA «JATA» Preiļos par projektu «Šūšanas ražotnes izveide».

«Upmalu»
māju
prieki un
sirdssāpes.

► 5. lpp.

Pastnieki
atgriezušies
no izstādes
Rumānijā.

► 7. lpp.

Auto
norakstīšanas
process videi
draudzīgāks.

► 10. lpp.

Vieni no labākajiem Latgalē

Konkursa «Sakoptākais Latvijas pagasts», kas šogad notika jau desmito reizi, laureātu godināšana Baltinavā. Uz skatuves Rušonas pagasta padomes izpilddirektore Anna Zalāne (trešā no labās), Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns un pagasta pārstāvji, kas saņēma atzinības rakstus. Kopā ar savējiem mandariņiem mirkļus izdzīvo arī Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore (otrā no kreisās).

Uzņēmēji, zemnieki, deputāti, pašvaldības vadītāji aizvadītajā piektdienā pārstāvēja Rušonas pagastu, piedaloties konkursa «Sakoptākais Latvijas pagasts» noslēguma pasākumā Baltinavā. Rušonas pagasts konkursā ieguva otro vietu. Par vissakoptāko šogad atzīts Balvu rajona Baltinavas pagasts. Pirmajā kārtā, kad vērtēšana notika rajona mērogā, rušonieši ieguva otro vietu, jo no līdera pozīcijām, tāpat kā 2003. gadā, neatkāpās Riebiņu pagasts. Tomēr konkursa nolikums paredz, ka uz otro kārtu nevar izvirzīt iepriekšējā gada uzvarētājus, tāpēc rajona labais vārds bija jāaizstāv Rušonas pagastam.

Rušoniešu konkurenti otrajā kārtā bija Dēmenes, Ilzeskalna, Mērdzenes, Baltinavas un Robežnieku pašvaldības.

Vērtēšana notika pēc daudziem kritērijiem. Iepazīstot sakoptāko uzņēmējdarbības vidi, skates komisijai bija iespēja vērtēt Gelenovas parka, Šņepstu pilskalna, Žogo-

tu kapu sakoptību, paciemo-ties brīvdienu mājā «Saures», atpūtas bāzē «Zolva» un apskatīt citas ievērojamas vietas. Vērtējot izglītības un sportošanas iespējas, ciemiņi aplūkoja Gailišu un Rušonas pamatskolas, pirmsskolas iestādi, jauno sporta zāli, kā arī Alberta Kalvāna mājas, kur pēc saimnieku iniciatīvas ir izveidoti futbola, hokeja, volejbola laukumi. Atbilstoši nominācijas «Sociāli labvēlīgākā vide» prasībām, vērtēšanas komisija aplūkoja sociālā aprūpes centra jaunās telpas Gailišos, iepazīnās ar sieviešu kluba «Anemone» aktivitātēm.

Rušoniešiem nebija jā-sarkst arī par komunālās, atkritumu un ūdenssaimniecības attīstību un kvalitāti. Vairākas dzīvojamās mājas veiksmīgi iekļaujas apkārtējā ainavā un to saglabā. Par to ciemiņi varēja pārliecināties Silvijas Mukānes, Genovefas Jurānes un Vladislava Gedzuna mājās.

Vienu no lielākajiem punktu skaitiem, kas atbilda otra-

jai vietai, Rušonas pagasts ieguva nominācijā «Zemkopība un lauku vide». Komisija apmeklēja zemnieku saimniecības «Zeiliņi» (īpašnieki Ināra un Ilmārs Čingūļi), «Kļavas» (Antons Stuburs), «Juzepole» (Sandra Ozola), SIA «Angro» (īpašnieki Jurijs Petrenko, Jānis Šņepsts un Nikolajs Ivanovs), SIA «AIM – Eko» (Anna Zalāne). Vērtējot meža un sabiedrības savstarpējo mijiedarbību, komisija ciemojās Aleksandra Ribzāmena mājās. Tika vērtētas arī pagasta kultūras iestādes un to darbība, vietējie ceļi, sabiedrisko attiecību veidošana pagastā. Visaugstāko punktu skaitu pat visas valsts mērogā pagasts ieguva nominācijā «Pagasta attīstības iespējas», bet pirmā vieta Latgalē iegūta nominācijā «Vides aizsardzība».

Uzvarētāju sveikšanas ceremonijā Baltinavā rušoniešiem tika pasniegti ATZINĪBAS RAKSTI: SIA «Angro» vadītājam Jurijam Petrenko kā lielākajam kokapstrādes produkcijas eksportētājam un

darba devējam, sociālās aprūpes centra vadītājam Ingūnai Rubanei par bezrūpīgu vecumdienu nodrošināšanu pagasta iedzīvotājiem, krāšņāko dārzu īpašniecei Sandrai Ozolai, zemnieku saimniecības «Kļavas» īpašniekam Antonam Stuburam par kokogļu ražošanu, bezatkritumu koksnēs pārstrādi, Arvidam Soldānam un Rušonas pagasta padomei par veiksmīgu piedalīšanos konkursā, Visvaldim Gedzunami par videi draudzīgu saimniekošanu, Annai Zalānei — viesmīlīgai lauku māju saimniecei, SIA «Kalni B» direktoram Agrim Bečam par jaunības degsmi ģimenes uzņēmuma attīstībā. Bet kopīgi nopelnītajā balvu pūrā, ko Rušonas pašvaldība saņēma no Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, no Vides ministrijas un Ekonomikas ministrijas, bija divi printeri, dator sistēmu bloks un 500 lati celtniecības materiālu iegādei.

L.Rancāne

Jaunums!

**NOKAVĒJI?
NEUZTRAUCIES!**

Tagad «NOVADNIEKU»
vari abonēt savā pasta nodaļā
JEBKURĀ DIENĀ un saņemt
jau nākamo avīzes numuru.
ZIŅU NEKAD NAV PAR DAUDZI!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Prezidente: Mums ir pienākums latviešu valodu saglabāt kā unikālu pasaules mantojuma daļu

Mums ir pienākums latviešu valodu saglabāt pasaules mērogā kā unikālu daļu no pasaules mantojuma, no lielās, milzīgās valodu dažādības, no kuras daudzas valodas pazūd uz neatgriešanos, tā 2. oktobrī, godinot radošākos latviešu valodas skolotājus, sacīja Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Pēc prezidentes domām, valoda Latvijā ir vienojošs spēks, kas dod kopības sajūtu un iespēju sazināties vienam ar otru. «Mums ir ļoti daudz dažādu senču un dažādu asiņu, kas ir saplūdušas mūsu dzīslās. Latvija nav monoetniska valsts, un tamdēļ ir svarīga šī valsts valoda kā vienotājfaktors, kā sazināšanās veids, kā veids, kādā vienam otru saprast un nepārprast,» sacīja prezidente.

Sniegtais atbalsts bijis neveiksmīgs

Tautas saskaņas partija (TSP) sestdien, 2. oktobrī notikušajā kongresā nolēma atbalstīt visus ierosinājumus gāzt Induļa Emša (ZZS) vadīto valdību. Kongress Saeimas frakcijai deva uzdevumu gadījumos, kad parlamentā tiek rosināts neuzticības balsojums Emša valdībai vai atsevišķiem tās ministriem, atbalstīt neuzticības izteikšanu. TSP gan pagaidām neredz iemeslus, lai pati atkārtoti rosinātu neuzticības izteikšanu, jo politiskā situācija kopš iepriekšējā balsojuma neesot mainījusies, sacīja Saeimas TSP frakcijas priekšsēdētāja vietnieks Andrejs Klementjevs. Sestdien pieņemtais lēmums gan nenozīmē, ka TSP balsos pret visiem valdības sagatavotajiem likumprojektiem. Tie, kas atbildis partijas nostādņiem, tiks atbalstīti, skaidroja TSP Saeimas frakcijas konsultants Aivars Dāvavs. Kongresā nedaudz tika ieskicēta arī partijas attieksme pret iespējamo nākamo valdību. Gadījumā, ja tāda tiks izveidota, TSP par atbalstu tai lems pēc sociālo, nacionālo, integrācijas jautājumu nostādņu izvērtēšanas. Kā ziņots, TSP priekšsēdētājs Jānis Jurkāns uzskata, ka partijas būtiskākā šī gada neveiksme ir sniegtais atbalsts Emša vadītajai valdībai.

Loterijā «SuperBingo» laimē lielāko laimestu spēles vēsturē — 38 229 latus

Skaitļu loterijas «SuperBingo» izlozē kāds pagaidām nezināms spēles dalībnieks, atminot skaitļu kombināciju «SuperBingo», laimējis lielāko laimestu spēles vēsturē — 38 229 latus, aģentūru LETA informēja «Latvijas Loto» viceprezidents Edgars Ledīns. Saskaņā ar spēles noteikumiem laimētājs papildus 36 505 latu lielajam «SuperBingo» laimestam saņem arī laimestus par «Bingo» — 1055 latus, par «Pirmo rāmi» — 111 latus, par «Rāmi» — 555 latus un par «Centru» — 1,47 latus, tādējādi kopējā laimesta summa sasniedz 38 229 latus. Laimīgā kvīts spēlei reģistrēta SIA «RIM-2» tirdzniecības vietā Ķekavā. Šis ir lielākais laimests loterijas «SuperBingo» vēsturē. Kā ziņots, iepriekšējais lielākais bija kādas 29 gadus vecas rīdzinieces laimests 16 166 latu apmērā, kas tika izspēlēts 2003. gada 8. marta izlozē.

CSDD eksāmenos pamatā ietvertas jauno ceļu satiksmes noteikumu normas

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) eksāmenos pamatā ir ietvertas jauno ceļu satiksmes noteikumu normas, informēja CSDD sabiedrisko attiecību speciāliste Džoanna Eglīte. Izmaiņas eksāmenos tiek veiktas pakāpeniski. Kopš jūlija, kad stājās spēkā jaunie ceļu satiksmes noteikumi, pakāpeniski nomainīti 50 jautājumi. Par visām veiktajām izmaiņām autoskolas pastāvīgi informētas un mainītie jautājumi vienmērīgi iekļauti autoskolu un valsts eksāmenos. Kopumā jautājumu skaits teorētiskajā eksāmenā nav mainīts, bet nākotnē plānots to skaitu pakāpeniski palielināt. Pagaidām gan maksimālais iespējamais jautājumu skaits nav zināms. Visi teorētiskā eksāmena jautājumi pieejami CSDD interneta mājas lapā, kā arī nesen izdotajās teorētisko uzdevumu grāmatās.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks, redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

30. septembrī notika Līvānu novada domes sēde.

Dod atzinumu uzņēmēja projektam

Domē izskatīja SIA «RV Eko» iesniegto biznesa plānu «Stikla flīžu ražošanas atvēršanai, darbības uzsākšanai» un lūgumu sniegt atzinumu par biznesa plāna atbilstību Līvānu novada domes attīstības prioritātēm. Uzņēmums vēlas iesniegt projektu par ražošanas izveidi Līvānos Valsts reģionālās attīstības aģentūrā ES struktūrfondu līdzfinansējuma piesaistei. Dome devusi savu atzinumu, ka minētais projekts ir prioritārs novadam, jo saistīts ar uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšanu. Uzņēmums «RV Eko» nomā telpas SIA «LETTGLAS» teritorijā. Uzņēmums plāno izveidot flīžu ražošanas uzņēmumu, kas specializētos ārējās apdares flīžu ražošanā. Flīžu ražošanā tiktu izmantots otrreiz pārstrādātais stikls. Ražotne va-

rētu nodarbināt ap 20 strādājošo. Iekārtas ražošanas procesa veikšanai uzņēmums ievēdīs no Somijas.

Noteikts, cik maksās brīvpusdienas

Pamatojoties uz mācību iestāžu iesniegumiem par pusdienu cenu paaugstināšanu šajā mācību gadā, kas saistīts ar pārtikas produktu cenu celšanos, Līvānu novada dome aprēķinājusi, ka brīvpusdienas Līvānu 1. un 2. vidusskolā šogad izmaksās Ls 0,35 par vienām pusdienām, bet Rožupes un Jaunsilavas pamatskolās — Ls 0,20 par vienām pusdienām.

Izslēdz no bilances slimnīcas ēkas

Nolemts izslēgt no Līvānu pašvaldības bezpeļņas uzņēmuma «Līvānu slimnīca» pamatlīdzekļiem un bilances Līvānu slimnīcas ēkas. Slimnīcas ēkas iekļaus Līvānu novada pašvaldības bilancē un pamatlīdzekļu sastāvā. Ne-

mot vērā neskaidro veselības aprūpes politiku valstī, šāds lēmums pieņemts, lai sliktāka scenārija gadījumā nodrošinātos pret iespējamo ēku apķilāšanu. Pēc Līvānu domes rīcībā esošās informācijas Līvānu slimnīca pēc veselības aprūpes iestāžu reformas plāna arī turpmāk tiks saglabāta kā vienprofilu slimnīca, taču tā netiks pārprofilēta par sociālo centru kā daudzas citas mazās slimnīcas.

Amatniecības centru skolēni vienu dienu varēs apmeklēt par brīvu

Turpmāk Līvānu novada skolēni grupās un skolotāji, kas pavadā bērnu grupas ikdienā, vienu reizi mēnesī varēs apmeklēt Latgales mākslas un amatniecības centru bez maksas. Tā kā amatniecības centra apmeklējumi ir par maksu, centra vadītāja Ilze Griežāne griežās domē ar iesniegumu piemērot atlaides

skolēniem, kas apmeklē centru mācību nolūkos. Noteikts, ka bez maksas centru varēs apmeklēt katra mēneša pirmajā otrdienā.

Piešķir līdzekļus skolas katlu mājai

Dome atbalstīja Ls 2900 piešķiršanu Jaunsilavas pamatskolas katlu mājas renovācijai, kas šobrīd norisinās Turku pagasta Jaunsilavās. Ir uzstādīta jauna apkures krāsns, nomainīts dūmenis un pievadsistēmas, kas nepieciešamas uzstādītā katla pareizai un ilgaicīgai ekspluatācijai. Kopumā katlu mājas renovācija domei izmaksās Ls 5816, taču par atlikušās finansējuma daļas piešķiršanu tiks lemts nākošajā mēnesī. Šobrīd katlu mājas rekonstrukcijas darbi jau ir pabeigti, 30. septembrī skolā ir uzsākta apkure.

G.Kraukle
Līvānu novada domes
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Daugavas slimokase vērtēja astoņu mēnešu darbu

28. septembrī Jēkabpilī notika Daugavas slimokases valdes kārtējā sēde, kuras darbā piedalījās arī Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Situāciju viņa vērtēja kā sa-

springtu. Pašlaik šāds līgums un grafiks ir tikai ar Vidusdaugavas slimokasi par aptuveni 104 tūkstošu latu parāda atdošanu. Sākot ar šī gada novembri, ik mēnesi tiks maksāti 10 800 lati, pie tam, šo summu noņems no ambulatorajam posmam paredzētajiem līdzekļiem.

A.Pastore skaidro: — Tas ir bezprecedenta gadījums, tāpēc Daugavas slimokases valdes locekļi sagatavoja vēstuli VOAVA, kurā pievēršam uzmanību faktam, ka par stacionāros veikto darbu 2003. gada septembrī, oktobrī, novembrī un decembrī parāda summa sasniedz vairāk nekā 298 tūkstošu latu. Saskaņā ar finansēšanas plānu šim gadam slimokasei iespējams veikt tikai plānotos maksājumus tai piešķirto līdzekļu ietvaros (ambulatorajai palīdzībai). Līgums ar VOAVA neparedz arī pārejas periodu, ko izraisīja 2003. gada 9. decembrī veiktie grozījumi Ministru kabineta noteikumos, kas noteica, ka samaksu par centralizētajiem pasākumiem, tajā skaitā stacionārajiem ārstniecības pakalpojumiem, atbilstoši līgumiem ar pakalpojumu sniedzēju nodrošinās VOAVA.

Parādu dēļ ierobežota ambulatorā palīdzība

Situācija ir uztraucoša arī tāpēc, ka no iepriekšējiem gadiem Daugavas slimokase ir parādā citu slimokasu stacionāriem par sniegtu medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem. Valdes priekšsēdētājam bija uzdots noslēgt līgumus par parādu apmaksas grafikiem.

slimokases valdes locekļi lūdz risināt jautājumu par pagājušā gada četros mēnešos sniegto stacionāro pakalpojumu apmaksu no šajā gadā veselības aprūpei papildus iedalītajiem līdzekļiem.

Daudz tērē medikamentiem par diferencētu maksu

Preiļu rajonā šī gada astoņos mēnešos jau izlietoti par 18% vairāk līdzekļu nekā bija plānots tērēt medikamentiem par diferencētu apmaksu. Līdzīgā situācijā ir visi Daugavas slimokases teritorijā ietilpošie rajoni. Filiāļu vadītājiem uzdots analizēt situāciju un, iespējams, pat pārtraukt līgumus ar ārstiem punktā par medikamentu izrakstīšanu pacientiem par diferencētu samaksu.

A.Pastore pastāstīja, ka visvairāk zāļu reģionā tiek izrakstīts asinsrites slimību ārstēšanai (viens no iemesliem — palielināties gados vecu pacientu skaits). Otrajā vietā ir endokrīnās slimības, bet trešajā — nervu slimības. Arvien vairāk cilvēki sūdzas par acu kaitēm.

Kopumā gada astoņos mēnešos Daugavas slimokases teritorijā medikamentu par diferencētu samaksu izrakstīšanai bija atvēlēti 949 366 lati, iztērēti 1 128 472 lati.

Ģimenes ārsti — gaidīšanas sarakstā

Slimokases valdes sēdē pārrunāts arī jautājums par to, ka veidojas primārās veselības aprūpes ārstu, kuriem vajā-

dzīgas prakses vietas, rinda. Daudzi ārsti speciālisti ir saņēmuši atbilstošus sertifikātus un vēlas strādāt par ģimenes ārstiem. Veidojas rinda prakses vietu atvēršanai. Šajā sarakstā uzņemti arī divi Preiļu rajona mediķi.

Izlemj par labu ārstiem

Šī gada 13. jūlijā Daugavas slimokases valdes sēdē tika izskatīts jautājums par finansējumu primārās veselības aprūpes attīstīšanai reģionā (praksu aprīkošana, primārās veselības ārstu apmācība). 29. septembrī tika noraidīts slimokases valdes priekšsēdētājas Ārijas Lokmanes sagatavotais lēmumprojekts, kurā bija paredzēts finansējuma piešķiršanu ārstiem apturēt līdz nākamā gada aprīlim. Nolemts tomēr piešķirt līdzekļus ārstiem, kuri iegādājušies aprīkojumu prakses vietām, mācījušies kursus un tā tālāk. Valdes priekšsēdētājam uzdots ar šiem ārstiem slēgt līgumus par finansējuma saņemšanu.

Pieņemot šādu lēmumu, esam rīkojušies par labu ārstiem, saka A.Pastore, jo centrālā aģentūra naudu praksu vietu uzlabošanai bija ieskaitījusi. No otras puses, finansālā situācija slimokasē ir sarežģīta un piešķirtie līdzekļi ārstiem kopainu tikai pasliktina. Ja ārstiem dotais solījums netiktu izpildīts tagad, iespējams, viņi šos līdzekļus turpmāk vispār nesaņemtu, min A.Pastore.

Sagatavoja L.Kirillova

OTRDIENAS
INTERVIJA

3.

Skolotāju dienā Preiļu 2. vidusskolas latviešu valodas skolotāja VILHELMĪNE JAKIMOVA no audzēkņiem un kolēģiem saņēma ziedus rudens krāsās – miķeļišus, mārtiņrozēs, dālijās, asterēs. Bet viņas mīļākie ziedi ir trauslās frēzijas. Dzīves moto – katra mirkļa piepildījums. Neesmu radīta bezdarbībai, saka Vilhelmīne. Viņas laiks ir sadalīts starp skolu, kurā savu priekšmetu māca jaunāko un vecāko klašu skolēniem, starp kursu vadīšanu, kuros valsts valodu apgūst pieaugušie, starp rajona latviešu valodas skolotāju mazākumtautību skolās metodiskās apvienības vadīšanu, starp aizrautīgām lomām teātra studijā «Ķimene».

Vilhelmīne Jakimova iemantojusi kolēģu, audzēkņu, vecāku, vietējās sabiedrības cieņu un atzinību. Bet šogad Skolotāju diena atnāca ar īpaši augstu atzinību. Vilhelmīne bija to Latvijas 20 labāko pedagogu vidū, kas tika ielūgti uz pieņemšanu pie Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas.

● Vilhelmīne piecu gadu vecumā ar brāli Česlavu. Foto no V.Jakimovas ģimenes albuma.

Katra mirkļa piepildījums

— Vai pēc 15 darba gadiem, kas ziedoti Preiļu 2. vidusskolai, tagad jūtaties kā savā zvaigžņu stundā un viņa galotnē?

— Droši vien, ka emocijas savu kulmināciju sasniegs pašā svīnīgākajā brīdī – kad tiksimies ar Valsts prezidentu. Šajās dienās esmu daudz domājusi par šo pagodinājumu. Man liekas, ka es izbaudīšu tādas pašas izjūtas kā mūsu olimpieši Atēnās, kāpjot uz čempionu piedestāla. Tas ir brīdis, kad tu saproti, ka tavš darbs, tava neatlaidība un pūles ir novērtētas.

Ļoti patīkamus mirkļus pārdzīvoju arī šodien. Skolotāju dienas svīnībās, uzklusot skolas direktora apsveikuma vārdus, ieskatoties bērnu acīs. Esmu pateicīga saviem audzēkņiem. Ikreiz, kad ir nācies saņemt uzslavas, ka skolas absolventu sagatavotības līmenis ir augsts, man gribas uzsvērt, ka tas ir gan visu manu kolēģu veikums, gan arī attieksme, kādu mūsu audzēkņi izturas pret mācībām.

— Uz pieņemšanu prezidentes pili jums bija atļauts līdzīti ņemt vēl divas personas. Ko jūs izvēlējāties?

— Savu vistuvāko cilvēku – dēlu Viktoru.

— Kā jūs šodien sevi varētu salīdzināt ar to skolotāju, kas šajās telpās ienāca pirms 15 gadiem? Vai viena no otras tās atšķiras?

— Kopīgais ir tas, ka nemaz nav mainījusies mīlestība pret bērniem. Ir bijuši ļoti daudzi brīži, kad man gribējies no skolas aiziet, bet cēlonis tam nekad nav bijis saistīts ar bērniem. Vislabāk to zina mans vīrs. Kad es kārtējo reizi esmu sataisījusies pamest darbu, viņš saka, nu, protams, šodien runā tā, bet rītdien bēdāsies, — kā tavi bērni iztiks bez tevis un kā tu bez viņiem? Pat slimības dēļ mājās bez saviem skolēniem man grūti izturēt vairāk par trim dienām.

Bet darba pieredze gan šajos gados ir mainījusies. Tagad es jūtos daudz brīvāka, ar lielu zināšanu bagāžu. Stundā varu uzsākt strādāt ar klasi pat tādā gadījumā, ja tā nav sagatavojusies darbam, skolēni mājās nav paveikuši uzdevus. Piemēram, nesen stundā bija jāanalizē modernisma dzeja, bet tikai viens skolēns bija gatavs par to runāt. Pārējiem likās vienkāršāk atbildēt, — es nesapratu, ko autors ir gribējis pateikt. Un tad skolotājs ir tas, kas sāk uzvedināt domas meklējumos. Vai nolasīt kādu no dzejoļiem. Uzdot jautājumu. Un klase atdzīvojas. Visi strādā, stunda iet savu gaitu. Tomēr arī liela pieredze nenozīmē, ka uz stundu varu iet nesagatavojusies. Joprojām katrai nākamās dienas stundai ik vakaru mājās gatavoju konspektu.

— Vai tad nav tā, ka vienreiz sagatavots stundas plāns, kas noderēja pērnā gada 12. klasei, no-

derēs arī šogad? Programma taču paliek tā pati?

— Katru vakaru mājās sev apkārt sakrauju kaudzes ar grāmatām, sēžu un domāju par nākošo stundu. Klases atšķiras viena no otras, tāpat arī skolēnu spējas. Tāpēc ikreiz jāmeklē jaunas metodes. Jā, esmu dzirdējusi, ka ir skolotāji, kas strādā arī pēc vienreiz sagatavota stundu plāna. Droši vien, ka var arī tā. Bet es to nevaru! Pēc horoskopa zīmes esmu Skorpions, un tie ir cilvēki, kas paši sev meklē darbu un tajā sevi sadedzina. Ja jūs redzētu, cik pierakstu burtņīcu ar konspektiem un to papildinājumiem ir manās mājās. Latviešu valoda ir mācību priekšmets, ko varētu salīdzināt ar vēsturi, jo laika gaitā viss mainās. Iznāk arī jaunas mācību grāmatas, un, ar tām strādājot, vajadzīga pilnīgi cita metodika, savādāka pieeja.

— Jūs pieminējāt, ka dažreiz gribas skolotājas darbam atnest ar roku. Kādi apstākļi liek par to domāt?

— Izglītības sistēmas nesakārtotība. Necieņa pret skolotāja darbu. Vienā no pārraidēm «Kas notiek Latvijā», kurā uz diskusiju bija aicināti izglītības darbinieki, kāda direktore pareizi pateica, — visi gaīda, ka skolotāji sacīs paldis par algas pielikumu, bet es nekad neteikšu šo vārdu, jo skolotāja darbs vienlīdz netiek pienācīgi materiāli novērtēts. Piemēri nav tāli jāmeklē. Tagad studēju maģistrantūrā, mans dēls mācās Rīgas celtniecības koledžā, un ar savu algu es nevaru mūsu abu studēšanu nodrošināt. Tā nav skolotāju sūrošanās, ka viņi nevar sev nopirkt jaunas grāmatas. Jā, reizi mēnesī es nopērku vienu vai divas par pieciem latiem, bet tad, kad semināros tiek piedāvāts tāds literatūras klāsts, no kura gribētos sev iegādāties vismaz pa vienam eksemplāram, ap sirdi kļūst ļoti sāpīgi.

Atgriežoties pie nesakārtotības izglītībā, jāpiemin, ka joprojām netiek izdotas jaunas mācību grāmatas latviešu valodas mācīšanai mazākumtautību skolās. Arī tāpēc vakari jāpavada pie konspektiem, jo mācību grāmatas joprojām ir tās pašas, kas bija toreiz, kad atnācu uz skolu strādāt. Dzīve, literatūra, vēsture pa šiem gadiem mainās tik strauji. Bieži nākas skart vēstures jautājumus. Piemēram, runājot par trimdas literatūru. Es jauniešiem dodu tikai tādas pieskares punktus, mudinot padomāt. Kā mēs trimdniekus nosauksim? Vai tie bija bēgļi? Vai savas ādas glābēji? Vai tā bija iespēja saglabāt latviešu kultūru? Un vai tā bija vienīgā? Un vai mēs esam tiesīgi izlemt un kādu tiesāt, ja neesam bijuši tajos apstākļos? Bieži domāju, cik lielā mērā bērni atkarīgi no skolotāju uzskatiem. Viņi ir kā tādas švammītes, kas visu uzsūc.

Bet visvairāk mani nomāc visā-

● Istenībā esmu traka sievietē, jo dzīves otrajā pusē vēl gribu paņemt no dzīves to, ko neesmu paņēmusi pirmajā pusē, tā pašraksturojumā par sevi saka Vilhelmīne Jakimova, Preiļu 2. vidusskolas skolotāja. Tieši un atklāti? Jā. Vilhelmīnei patīk atklāti cilvēki un atklātība. Un arī pārsteigumi. Dzīves, apstākļu, ģimenes vai draugu sagādāti. Foto: M.Rukosjuvs

da veida neuzticēšanās un kontrole. Šajās dienās jau tiku informēta, ka notiks pārbaude 10. klasēs, kas pārgāja uz mācībām valsts valodā. Visu laiku, kopš strādāju šajā skolā, ir tāda sajūta, ka latviešu valoda ir priekšmets kā jājamzirdziņš. Šī priekšmeta skolotāji tiek tramdīti, pārbaudīti. Es piekritu viedoklim, ka katrs uzspiests darbs cilvēku pazemo, bet katrs pašā gribēts ceļ augšup. Es domāju, ja krievu plūsmas skolēns mācās atbilstoši savām spējām, tad nav vajadzīga kaut kāda priekšmeta dalīšana procentos, kaut kā uzspiešana. Ja cilvēkam ir motivācija, tad viņam neder uzspiešana. Es neesmu izglītības reformas piekritēja. Jaunieši ir konkurētspējīgi arī bez tās, ja vien ir vēlēšanās. Bet reforma saistīta ar politiku, un skolotājiem tur nav teikšanas.

— Teicāt, nekur nevarat aiziet no bērniem. Bet viņi aiziet no jums – katru gadu izlaidumā.

— Jā, atvadīties no savas klases izlaidumā ir ļoti skumji. Esmu izvadījusi dzīvē trīs absolventu klases. Katra no tām sirdi palikusi ar kaut ko savu, īpašu. Pērn un šogad man nav savu audzināmo, jo sakarā ar mācībām maģistrantūrā vajadzēja vairāk brīva laika.

— Kāds bija jūsu dzīves ceļš līdz izvēlei par labu skolotāja profesijai?

— Kad Skolotāju dienā karjeras stundā mūsu skolēni visiem pedagogiem lika uzrakstīt, kas viņi būtu, ja nebūtu skolotāji, zālē atskanēja kolektīva nopūta. Ar mani ir tāpat. Ka būšu skolotāja, zināju jau 1. klasē. Vienu brīdi vecākajās klasēs gan apcerēju ārsta profesiju, bet pēc tam pārdomāju. Gan Aizkalnes pamatskolā, gan Preiļu

1. vidusskolā, kur mācījos, bija vairāki brīnišķīgi, gudri, prasīgi skolotāji – Emīlija Balaško, Veronika Pastare, Rita Lustika, Kazimirs Butlers, kas lielā mērā ietekmēja mana dzīves ceļa izvēli. Studējot piektajā kursā, sāku strādāt skolā Riebiņos, kur guvu pirmo skolotājas darba pieredzi.

Pēc tam sekoja seši gadi komjaunatnes rajona komitejā. Ja atmet nost politiku, tad tā bija laba organizatoriskā darba skola. Organizējām sporta, kultūras, izglītojošus pasākumus, pievērsām uzmanību jauniešu dzīves veidam un audzināšanai. Tagad tas atstāts novārtā, ko varam secināt arī no vietējiem notikumiem pilsētā pēc diskotēkām.

— Vienā no šādām «izklaides» reizēm demolētāji izvērās arī šajā skolā, visvairāk jūsu kabinetā. Vai to attiecinājāt uz sevi, uz savu mācāmo priekšmetu?

— Pēc tam viens no vainīgajiem pušiem sēdēja šeit, klasē, man pretī un raudāja. Bijuši tā apdzērušies, ka neapjēguši, ko dara. Latviešu valodas kabinets visvairāk cietis ne jau attieksmes dēļ, bet tāpēc, ka tā durvis, salīdzinot ar citām, vienīgās bijušas atraujamas. Viņš ļoti nožēloja notikušo. Starp citu, torīt, kad mani pārsteidza direktora telefona zvans, biju ceļā uz augstskolu, kur vajadzēja kārtot eksāmenu.

— Pastāstiet par savu ģimeni, par sev tuviem cilvēkiem.

— Bērniībā kopā ar tēvu, māti un brāli dzīvojām Aizkalnē, ļoti skaistā vietā. Vecāki pēc tautības bija poļi, tāpēc mēs mājās vienmēr sarunājāmies poliski. Sākās lauku apvienošana un meliorācijas laiki, mums māju nācās atstāt. Apprecējos ar krievu tautības

jaunieši. Viktorā ieskatījos, kad man bija 17 gadi. Dzīvojām vienā ielā Preiļos. Pāris gadus draudzējāmies. Pēc tam izšķīrāmies uz septiņiem gadiem. Tomēr esam bijuši viens otram nolemti, jo pienāca diena, kad Viktors sēdās mašīnā un devās mani meklēt. Toreiz strādāju Riebiņos. Stāvēju autobusu pieturā ar torti, puķēm un dāvanu, jo biju ceļā uz kāzām. Piebrauca Viktors. No tās dienas esam kopā.

Savu vīru varu raksturot kā visjaukāko, labāko cilvēku, ko pazīstu. Esmu laimīga, ka dzīve mūs savedusi kopā. Tikai ar viņa atbalstu skolotājas darbam varu veltīt tik daudz laika. Ja aizņemties dēļ neesmu pagatavojusi vakariņas vai padarījusi kādu citu mājas darbu, viņš nepārmet, bet to izdara pats. Tēvam brīnišķīgas attiecības ar dēlu. Abi ir Viktori. Mājās tiek ievērotas gan vecticībnieku, gan katoļu tradīcijas un tās turētas vienlīdz lielā cieņā. Mājas man sniedz mieru, kas vajadzīgs pēc trokšņainās un kņadas pilnās dienas. Pricējās, ja izdodas kaut kur aizbraukt, paceļot. Ļoti milu mežu. Visos gadalaikos. Tas man dod jaunu enerģijas lādiņu, uzmundrina.

Labprāt braucu ekskursijā ar skolēniem. Bērniem ir jāiepazīst sava zeme. Nupat septembrī braucām ekskursijā pa Kurzemi. Skolēni pauda emocijas gan latviešu, gan krievu valodā, — cik skaistas pilsis, tās var salīdzināt ar ārzemju lepņākajām pilsīm. Man liekas, ka jauniešiem vajag palīdzēt atklāt savu dzimteni. Es neesmu sajūsmā par valsti, bet esmu sajūsmā par Latviju kā tādā. Par tās dabu, cilvēkiem un tradīcijām.

L.Rancāne

Līvāni pirmie Latvijā, kur jau apsilda daudzdzīvokļu mājas

Kā ziņots iepriekš, Līvānu novada domes vadība 24. septembrī izdeva rīkojumu par centralizētās apkures uzsākšanu. Nedēļas laikā apkurei pieslēgtas gan izglītības iestādes, kur siltums bija jau pirmsdien, 27. septembrī, gan arī dzīvojamās mājas, kuru pakāpeniska nodrošināšana ar siltumu tika veikta visas nedēļas garumā. Problēmas ar siltuma nodrošināšanu radās septiņās daudzdzīvokļu mājās, kur nebija iespējams iekļūt augšējo stāvu dzīvokļos un veikt sistēmas atgaisošanas darbus, jo minēto dzīvokļu īrnieki nebija sastopami savā dzīvesvietā.

G.Kraukle

Preiļos apkures sezonu sagaida bez raizēm

Pie daudzdzīvokļu namu durvīm Preiļos pieņemtie paziņojumi vēsta, ka šonedēļ tiek uzsākta siltumapgādes sistēmu uzpildīšana. Tas nozīmē, ka tuvākajā laikā tiks uzsākta arī apkures sezona. Par vasarā veiktajiem sagatavošanās darbiem «Novadniekam» stāsta SIA «Preiļu saimnieks» siltumapgādes un ūdens un kanalizācijas nodaļas vadītājs Vladimirs Haritonovs.

Sakarā ar to, ka vasarā vairākos dzīvojamā namu masīvos daudzās mājās SIA «Preiļu saimnieks» veica slēgarmatūras nomaiņu, ūdens no apkures sistēmas tika izlaists. Kopš 4. oktobra sistēmas tiek uzpildītas no jauna. Vasarā veikti arī daudzi citi remontdarbi, lai sagatavotos apkures sezonai un tās uzsākšana neradītu problēmas.

V.Haritonovs teic, ka visās katlu mājās veikti kārtējie remontu un profilaktiskās pārbaudes. Kopš pavasara veidoti šķeldas un zāģu skaidu krājumi, kā arī gādāta malka. Pašlaik bijušās līnu fabrikas teritorijā jau sagatavoti 15 000 beramo kubikmetru šķeldas un 5000 kubikmetru zāģu skaidu, kā arī 1000 kubikmetri malkas.

Kopš novada komunālie dienesti apvienoti un izveidots viens uzņēmums, siltumapgādes un ūdens un kanalizācijas nodaļas pārziņā ir ne tikai Preiļos esošās katlu mājas, bet arī divas kurinātavas Aizkalnē un viena Līčos. Nodaļas vadītājs atzīst, ka pagastu centros esošās katlu mājas bija slīktā stāvoklī, tagad tās ir izremontētas. Sagatavoti arī speciālisti, kurinātāji saņēmuši atestātus, uzņēmums apmaksājis arī viņu medicīniskās pārbaudes.

Sakarā ar to, ka iepriekšējā valdība nepiešķīra finansējumu Valsts investīciju programmā, uz ko cerēja arī SIA «Preiļu saimnieks», šovasar uzņēmumam neizdevās turpināt plānoto pāreju uz divcauruļu sistēmu Rēzeknes ielas dzīvojamā namu masīvā. Šis darbs tiks turpināts nākamajā pavasarī pēc apkures sezonas beigām.

V.Haritonovs uzskata, ka 1997. gadā pieņemtais lēmums uzsākt siltumapgādes sistēmas rekonstrukciju bijis pareizs. Pašlaik centrālajā masīvā 75% pilsētnieku dzīvokļu siltums nonāk pa divcauruļu sistēmu, siltumzudumi nodrošina arī karstā ūdens padēvi 90% dzīvokļu.

Pēdējo gadu laikā ievērojami sarucis arī komunālo maksājumu parādu apjoms, pašlaik parāda summa svārstās no 50 līdz 70 tūkstošiem latu. Aptuveni 70% iedzīvotāju par apkuri maksā arī vasarā, tas viņiem samazina izdevumus ziemā, bet uzņēmumam dod apgrozāmos līdzekļus vasarā.

Soziem apkures tarifs (0,51 lats par kvadrātmetru platības) netiks mainīts, sola nodaļas vadītājs un Preiļu novada domes deputāts V.Haritonovs. Arī 1,08 lati, ko iedzīvotāji maksā par karstā ūdens kubikmetra uzsildīšanu, ir viena no zemākajām cenām ne tikai reģionā, bet arī valstī.

Atbilstoši MK noteikumiem, kas paredz, ka apkures sezona jāuzsāk, ja trīs diennaktis pēc kārtas gaisa vidējā temperatūra ir zemāka par plus 8 grādiem, kurināt ir gatavs arī SIA «Preiļu saimnieks».

IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!

Problēmu gadījumos var zvanīt uz SIA «Preiļu saimnieks» avārijas dienesta tālruni 53-07085, kas darbojas visu diennakti.

L.Kirillova

AKTUĀLI

Vēlreiz par pensiju politiku

Labklājības ministrijas pārziņā ir dažādas sociālās politikas jomas, kuru virzība un attīstība tieši vai netieši ietekmē ikvienu Latvijas iedzīvotāju. Tādēļ neiztrūkstoša mana darba sastāvdaļa ir reģionālās darba vizītes, kuru ietvaros es tiekos gan ar pašvaldību speciālistiem, gan sociālajiem darbiniekiem, gan arī iedzīvotājiem. Pēdējos mēnešus apzināti esmu aicinājis tikšanās reizēs piedalīties ne tikai pensionāru intereses pārstāvošās organizācijas, bet arī pašus pensionārus, lai uzklautu viņu viedokli un atbildētu uz cilvēkiem neskaidrajiem jautājumiem.

● Labklājības ministre Dagnija Staķe.

Tāpat ikdienā rūpīgi sekoju medijos izplatītajai informācijai un jau vairākkārt esmu uzsvērusi, ka priecājos par ikvienu publicēto rakstu vai sagatavoto sīžetu, kas pievēršas sociālajiem jautājumiem, jo, pieņemot lēmumus, ir svarīgi rosināt par tiem diskusiju sabiedrībā, savukārt jau pieņemtos lēmumus cilvēkiem ir jāizskaidro.

Pensiju politika pastāvīgi atrodas mediju uzmanības lokā, īpaši šobrīd, kad notiek kārtējā pensiju indeksācija. Iepazīstoties ar pēdējā laika publikācijām, secināju, ka aizvien sabiedrībā ir neskaidri jautājumi, kā arī valda maldīgi priekšstati, tādēļ atkal vērsos pie ikviena lasītāja, lai skaidrotu sociālās drošības sistēmas principus un saistību ar kopējo valsts ekonomisko attīstību.

1. oktobrī notika kārtējā pensiju indeksācija, ko Labklājības ministrija veica atbilstoši likumam «Par valsts pensijām», un pensiju vidējais apmērs palielinājās par 6,14 latiem. Kopā ar aprīli notikušo indeksāciju, šogad pensijas indeksācijas rezultātā būs palielinājušās vidēji par gandrīz 9 latiem.

Lielākie ieguvēji ir tieši mazo pensiju saņēmēji, jo valsts pensijas, kas nepārsniedz trīskāršu sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru (105 latus), saņem aptuveni 559 tūkstoši pensionāru ar vidējo pensijas apmēru 61,95. Šis pensijas indeksācijas rezultātā paaugstinājās vidēji par 6,28 latiem.

Savukārt pensijas, kuru apmērs pārsniedz 105 latus, bet nav lielākas par pieckāršu sociālā nodrošinājuma pabalstu (175 latiem), saņem aptuveni 26 tūkstoši pensionāru

ar vidējo pensijas apmēru — Ls 132. Šis pensijas indeksācijas rezultātā paaugstinājās vidēji par 4,74 latiem.

Lai atbildētu uz jautājumu — kādēļ mana pensija palielinās tieši tik daudz nevis vairāk, ir jāizprot pensiju indeksācijas būtība. Indeksācija ir paredzēta, lai aizsargātu pensionārus no dzīves dārdzības pieauguma un saglabātu viņu pirktspēju līdzšinējā līmenī. Tādējādi — jo lielāka bijusi inflācija, jo vairāk tiek palielinātas visas pensijas. Otrs objektīvais rādītājs, ko izmanto, aprēķinot pensiju indeksācijas lielumu, ir apdrošināšanas algu indekss, ko nosaka, ņemot vērā algu, no kuras cilvēki veic sociālās apdrošināšanas iemaksas un cilvēku skaitu, kas to darījuši.

Tādēļ es vienmēr esmu uzsvērusi, ka būtiska ir nodarbinātības veicināšana un aploksņu algu apkarošana. **Jo vairāk cilvēkiem būs iespēja strādāt, jo augstākas būs viņu darba algas, jo viņi godīgāk deklarēs savus ienākumus un maksās nodokļus - jo augstākas būs arī pensijas un tās straujāk palielināsies arī indeksācijas rezultātā.**

Otra būtiskā lieta, ko gribētu izskaidrot pensionāriem, ir saistība ar valdības š. g. 7. septembra lēmumu atlikt piemaksu piešķiršanu par darba stāža gadiem līdz 1996. gadam jau no 2005. gada 1. janvāra. Izlasot septembra laikrakstā «Latvijas Pensionārs» publicēto Latvijas Pensionāru federācijas (LPF) paziņojumu, kurā skats arī šis jautājums, vēlos atkārtoti uzsvērt, ka valdības lēmums neliecina par politiskās gribas trūkumu, bet gan saistīts ar reālajām sociālā budžeta iespējām. Ja abām pensiju indeksāci-

jām no sociālā budžeta šim gadam vien nepieciešami 24,4 miljoni latu, tad gada laikā pensiju izmaksai un indeksācijai kopā šī summa sasniedz pus miljardu latu. Tāpat jāreķinās, ka sociālajam budžetam ir parāds 45,3 miljoni latu apmērā, no kura vēl šogad plānots atmaksāt 5 miljonus latu. Tie valstij nav mazi izdevumi, tādēļ arī neradās iespēja realizēt ideju par piemaksām jau no 2005. gada.

Tāpat gribētu pievērst uzmanību, ka maldinoši ir teikt, ka līdz 1996. gadam pensionāru pensiju aprēķins ir netaisnīgs, jo tas tika veikts saskaņā ar tajā laikā pastāvošo pensiju likumdošanu un valsts sociāli ekonomiskajām iespējām.

Tajā pašā laikrakstā LPF Ogres apvienības priekšsēdētājs savā paziņojumā ir minējis, ka pensionāriem, «kurie neņem vērā to, ka maz», tiek atņemti līdzekļi, nododot tos bērnu kopšanas pabalsta paaugstināšanai. **Šāds apgalvojums neatbilst patiesībai, jo pensijas tiek maksātas no sociālā budžeta, savukārt bērnu kopšanas pabalsts tiek maksāts no cita avota - valsts pamatbudžeta. Pensiju piemaksas bija paredzētas piešķirt no sociālā budžeta.**

Es vēlos atgādināt — Labklājības ministrija neuzskata, ka visu pensionāru dzīves apstākļi ir labi, tomēr šis cilvēku grupas ienākumi ir regulāri — pensiju izmaksu vienmēr ir laicīgi nodrošināta, tāpat ar kārtējo indeksāciju tie arī regulāri tiek aizsargāti pret dzīves dārdzības paaugstināšanos. Mēs nevaram neredzēt statistikas datus, kas aizvien nepielūdzami rāda, ka nabadzīgākas ir ģimenes, kurās bērnu audzina viens no vecākiem, tādēļ ir godīgi pārņemt jebkuru atbalstu ģimenēm ar bērniem.

Gribu uzsvērt, ka nākamā gada budžets ir viens no sociāli atbildīgākajiem, kāds pēdējos gados ir bijis, jo ir izdevies paveikt tiešām daudz — jau no 1. oktobra līdz 296 latiem palielināts bērnu piedzimšanas pabalsts; no 1. janvāra bērnu kopšanas pabalstu vecāki varēs saņemt 70% apmērā no līdzšinējās darba

algas, tādējādi nepasliktinot dzīves apstākļus laikā, kad atrodas mājās ar mazuli; jau no š. g. oktobra ir paaugstinātas arī veselības aprūpes sistēmā strādājošo sociālo darbinieku algas, kas netika izdarīts iepriekšējās valdības laikā; tāpat lielāku atbalstu saņems arī Čerņobiļas atom-elektrostacijas katastrofā cietušie un ar celiakiju slimojošie bērni līdz 18 gadu vecumam. Līdzekļi atrasti arī sociālās aprūpes institūcijām, lai tās varētu izvairīties no parādiem, kas radušies pagājušā gadā samazinot Labklājības ministrijas budžetu.

Tāpat līdzekļi nepieciešami, lai Latvija jau drīzumā varētu uzsākt apgūt Eiropas Sociālā fonda atbalstu, kas piedāvās iespēju iedzīvotājiem, kuriem tas nepieciešams, pilnveidot savas prasmes un zināšanas, lai iekļautos darba tirgū. Tieši nodarbinātības veicināšana ir pamats, lai sociālajā budžetā ieplūstu vairāk naudas un pensionāriem varētu aprēķināt lielākas pensijas.

Es domāju, ka jūs piekritīsit — ir jāpaveiks daudz, bet ir jāstrādā tālāk. Jau oktobra sākumā tikšos ar LPF priekšsēdētāju Ainu Verzi, lai diskutētu par to, kā efektīvāk organizēt darba grupu, kuras mērķis ir novērst nepilnības pensiju sistēmā. Esmu solījusi, ka šīs grupas darbs tiks atjaunots un tajā skatīsim arī jautājumu par pensiju piemaksām.

Labklājības ministrija no savas puses ir gatava strādāt, lai kopīgiem spēkiem uzlabotu pensionāru dzīves kvalitāti un iespēju robežās turpinās meklēt efektīvākos risinājumus, kas samērojami ar valsts iespējām.

Tomēr es aicinu arī jūs novērtēt jau padarīto un izprast situāciju, ka valstij ir jādomā par visiem tās cilvēkiem, bet atbalstīt visus uzreiz nav iespējams. Jāstrādā, lai veicinātu ekonomisko attīstību, tad arī būs iespējams saņemt gan lielākas pensijas, gan pabalstus.

Es ticu, ka konstruktīvi sadarbojoties, ir iespējams rast zelta vidusceļu, lai samērotu iespējas ar vajadzībām, nenodarot pāri nevienam.

Aptauja: 55% strādājošo pēdējā gada laikā ir apsvēruši darba maiņu

55% strādājošo Latvijas iedzīvotāju atzīst, ka pēdējā gada laikā ir apsvēruši iespēju mainīt darbu, bet piektā daļa jeb 20,4% aptaujāto par to ir nopietni domājuši, liecina sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS šā gada jūlijā veiktās aptaujas dati. Pre-

tēju viedokli pauduši 43,2% aptaujas dalībnieku. Analizējot dažādu sociāldemogrāfisko grupu atbildes, tiek secināts, ka biežāk nekā parasti par darba maiņiņas iespēju ir domājuši gados jauni strādājošie — vecumā no 15 līdz 24 gadiem — un responden-

ti, kuru pamatnodarbošanās ir strādnieks. Par iespēju mainīt darbu vismazāk ir domājuši tie Latvijas iedzīvotāji, kuri ir vecāki par 55 gadiem, vadītāji un individuālā darba veicēji. Dati iegūti SKDS Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju aptaujā, veicot tiešās intervi-

jas respondentu dzīvesvietās. Aptauja veikta no 9. līdz 23. jūlijam ar stratificētās nejaušās izlases metodi. Kopumā tika aptaujāti 1060 respondentu vecumā no 15 līdz 74 gadiem visā Latvijā.

T.Elste

DZĪVE LAUKOS

«Upmalu» māju prieki un sirdssāpes

Tajos nebūt ne tik senajos laikos, kad pastāvēja kopīgiem spēkiem stutētas un uzspodrinātas kolektīvās saimniecības, bet kaimiņos pavisam nolaisti kolhoziņi, vietējās varas piešķirtajā pushektāriņā pie katras laucinieku mājas ierūmējās gan gotiņa, gan bariņš aitū. Pāris aitū mātes, kādi četri pavasara jēri, ko nokaut kartupeļu talku laikā, — gluži kā likums. Vilnu izmazgāja, samainīja pret dziļu un segām, ādiņas sasālīja, tad nogādāja uz gērētavu, un pēc pāris gadiem saimniekam puskažociņš gatavs.

Laiki mainījās, un vienā jaukā brīdī esam pamanījuši, ka Latgales lauku ainavā kaut kā būtiska pietrūkst. Nav aitū — pieticīgi un rāmo kustonīšu, kas gluži kā tāda smalka pļaujmašīna noskrubina zālīti, ko atstājušas ragainās piena levējas. Arī pilsētnieki paliek nemierīgi, sak, kur tad veselīgā un diētiskā aitas gaļa, kur garšīgais šašliks?

Pēdējos gados situācija, šķiet, mainās uz labo pusi. Turēt aitas atkal kļūst ekonomiski izdevīgi, tāpēc ar šo nozari sāk nodarboties arvien vairāk zemnieki. Par to var pārliecināties arī Preiļu rajonā, jo laucinieki iegādājās šķirnes lopīņus un kūtiņus aitu māšu skaits dažviet skaitāms trijos, četros un pat vairāk desmitos.

Plociņi vēl tikai sāk

Monika un Viktors Plociņi saimnieko «Upmalu» mājās tepat netālu no Preiļiem. Skaidrākai saprašanai var teikt — Feimankas krastā aiz kādreizējās Leņina kolhoza lielfermas. Samulsuši par «Novadnieka» žurnālistu vizīti, viņi skaidro, ka nekādi dziļie aitkopji neesot, vēl tikai sākot izkopt šo nozari. Tiesa, aitiņas mājās turētas kopš seniem laikiem, bet tagad sapratuši, ka aitas gaļa kļūst arvien pieprasītāka tirgū. Dažādi uzpircēji un arī netālās lopkautuves saimnieki bieži taujājot, kad būšot jēri gaļai pārdodami.

Pašlaik «Upmalu» mājās ir pie-

cas aitū mātes (Latvijas tumšgalves šķirnes) un pavasarī saskrējusi jēriņi. Pa ziemu turēšot gan vecās, gan jaunās aitiņas, tad nākamgad ganāmpulks būšot krietnāks — vairāk nekā desmit aitū mātes.

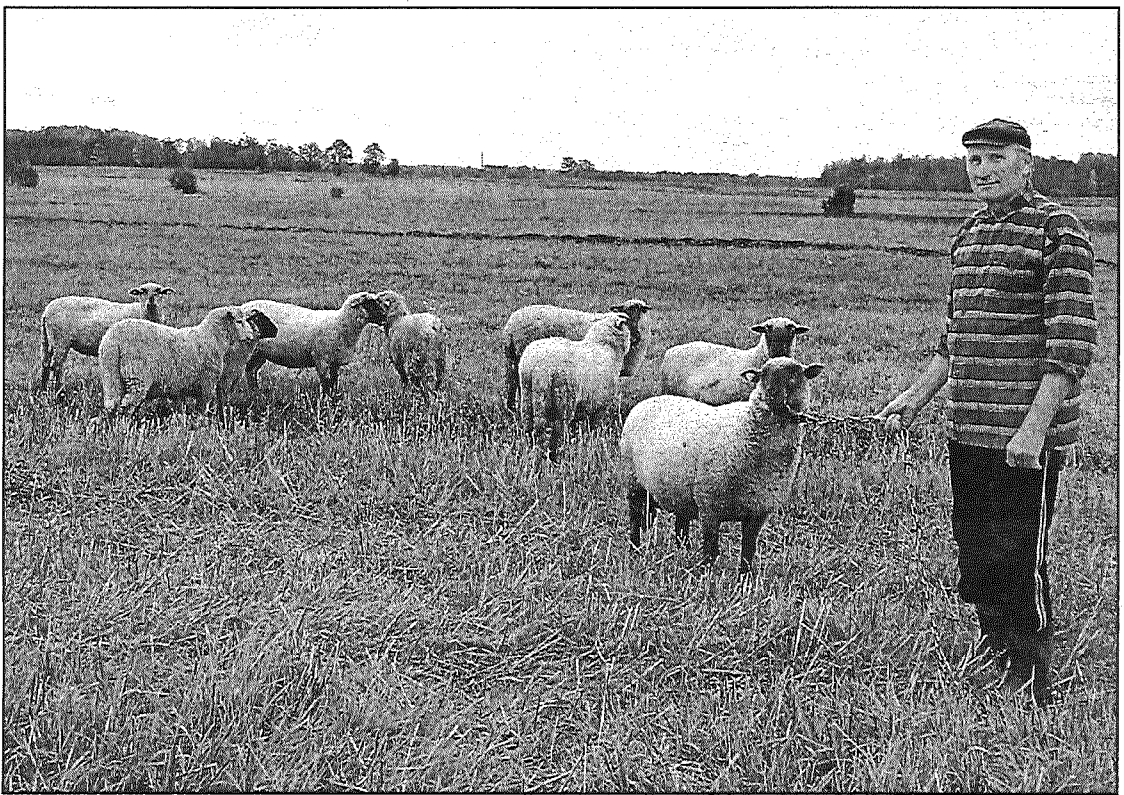
— Godīgi teikšu — ar aitam ir vērts nodarboties. Viņas mums tik smukas, ka žel būtu nokaut gaļai vai pārdot, — stāsta saimniece. — Vīrs nopirka un atveda no Bauskas pirms gadiem četriem, bet tikai pēdējā laikā izlēmām, ka aitū skaitu vajag palielināt, jo ar šiem dzīvniekiem var labi nopelnīt.

Ja gribi gludu pļavu, palaid aitas

Ar aitam maz klapatu. Nav tā, kā ar govīm, kad esi piesiets pie tām astēm gan rītā, gan vakarā, smeļ Monikas kundze. Pieticīgas arī ēdināšanas ziņā — lai tikai būtu sagatavots siens, auzas, ko silē iebērt, un kāda zaru slotiņa ziemas našķim. Pēc govīm ganībās zāle paliek kumšķiem. Tādā veidā gatavoju skābbarību, tad tikai jālaiž vīrsū aitū bars, nolasīs visas zālītes pa tiro.

Saimniekam citas domas. Viņš saka, ar sienu vien ziemā nepietiek. Ja gribi, lai lopi būtu veseli, labi baroti un ražīgi, tie pienācīgi jāēdina. «Upmalu» saimnieki pēdējos gados sienu gatavo arvien mazāk, lielāko daļu lopbarības krājumu gādājot kā skābbarību plēves ruļļos.

— Ja jūs redzētu, kā šis skābsiens garšo aitiņām, — priecājas Viktors, — nometas ceļos pie barības galda redelēm un izlasa pēdējo kriptiņu. Kad pirmo reizi šādā veidā gatavoju skābbarību, gadījās tāda švakāka zāle. Gan nātres, gan vibotnes, pat pa kārķu zaram. Domāju, ka ziemā būs slikti, aitas neēdīs. Taču izrādījās, ka tieši tāds skābsiens viņām bija vislielākais kārums. Kopš tā laika speciāli pataupu priekš aitam pļavas stūrīti, kur visādas nezālītes saaugušas. Lai tiek mūsu tumšgalvītēm kārums...

● Ar aitam vajag tikai pa labam, un mājās silēs sabērt auzas. Tad vakarā viņas no ganībām taisnā ceļā dosies uz kūti un nemeklēs gardāku kumosu dārzāju vagās, stāsta Viktors Plociņš.

Ja būtu gadus divdesmit jaunāki

Plociņu pāris atzīst, ka pagaidām laukos nevarot atļauties nodarboties tikai ar kaut ko vienu. Pārāk liels risks — ja nu graudiem cena krītas vai kartupeļi sapūst?.. Tāpēc saimnieki tur arī sešas slaucamas govīs, septiņus jaunlopus, audzē graudus ne tikai pašu patēriņam, bet arī pārdošanai. Monikas kundze lepna un priecīga, ka ar darbiem šogad iet no rokās. Ap desmit tonnas graudu pārdošanas, izslauktas un «Preiļu sieram» aizgādātas vairāk nekā 20 tonnas piena. Mēs citādi nemaz neprotam dzīvot, viņa saka. Abiem jau sešdesmit gadi aiz muguras, bet miera nav, raujamies pa saimniecību, tā saka sieva un pamet aci uz vīru. — Es arī saku, žel, ka tā Latvijas neatkarība atnāca tik vēlu, — tā Viktors. — Ne reizi vien esmu nodomājis, ja es būtu gadus divdesmit jaunāks, kas tā būtu par dzīvi un kas par saimniecību!...

Atmiņā kolhoza laiku «kari»

Plociņu pāris «Upmalās» apsaimnieko 34 hektārus mantojamās zemes un 10 paņēmuši nomā. Bet viņiem vēl atmiņā kolhoza laiki, kad mājas bija iespīestas mazā plekītī starp Feimankas upi un slaucamo govju kompleksu.

● Šādas vajā atstātas kanalizācijas lūkas rada briesmas ne tikai dzīvnieku dzīvībai, bet arī cilvēkiem.

Foto: M.Rukosujevs

Kas tie bija par «kariem», kā mūs mēģināja no mājām dabūt projām. Vairākas reizes uz kantori sauca un ar varītēm spieda uz dzīvokli ciematā pārcelties, abi aizgūtnēm stāsta. — Gandrīz vai pagalma vidū grasījās lopbarības cehu būvēt. Brīnos, kā mēs te noturējāmie, jo dārzī mūždien bija kolhoza govju izbradāti un noēsti, — atceras Monika. — Un tie mūžīgi dubļi un mēsli — gumijas zābakos līdz lielceļam bija jābrien gan ziemā, gan vasarā.

Skats uz nākotni kļūst cerīgāks

Nav tiesa, ka Latgales zemniekiem, lai pelnītu, vajag lielas saimniecības. Var iztikēt arī ar 40 vai 50 hektāriem, ja tikai zemīti labi mēslo un citīgi apstrādā. Kad vēl Dieviņš pasargā un ļauj izaudzēto novākt, tad viss kārtībā, tā spiež Plociņi un atzīst, ka šoruden viss izdēvies, kā cerēts. Labi, ka līdz Riebiņiem nav tālu un tur vēl jo-projām kalte darbojas. Labību nokūlušī, izžāvējušī un lieko tūdaļ pārdevuši par pieņemamu cenu.

Pašiem gan derētu kombains un tehnika skābbarības gatavošanai. Arī piena dzesētājs noteikti jāpērk, kāds ārzemju ražojuma arklis. Saimnieks uzskaita visas daudzās vajadzības, bet sieva piebilst, ka arī elektriskais gans jāiegādājas.

Pirms pāris gadiem, kad graudiem cenas kritušās, bet par pārdoto piena litru uzpircēji maksājuši tikai septiņus santimus, līcīs, ka zemniekam Latgalē būšot gals klāt. Abi dēli toreiz teikuši, ka jābeidz mocīties, cik var rauties melnās miesās no rīta gaismiņas līdz vakara tumsai, bet neko nesaņemot pretī. Viņiem sava dzīve, tāpēc vecākiem palīdzēt var tikai tajās reizēs, kad brīvāks laiks.

Tagad, Monika saka, esot brīnišķīgi, var just, ka dzīve ir uz labo pusi. Dzīvesbiedrs gan situāciju vērtē drusku piezemētāk, — varot iztikēt. Piena cena kļuvusi lielāka un uzņēmums maksājot laikā, bet izmaksas par degvielu vienalga augot ātrāk nekā lauksaimniecības produkcijas iepirkuma cenas. — Ai, kā tagad gribas strādāt, cik enerģijas un ve-

selības vēl ir, tik visu atdodam zemītei, — saka «Upmalu» māju saimniece. — Var just, ka arī Eiropas palīdzība ienāk, — bilst vīrs. — Vienīgi dažādu papīru kārtošanas tagad ir tik daudz, ka bailēs... Dokuments dokumenta galā, visu nemaz nevar atcerēties. Labi, ka sieva visu mūžu par grāmatvedī strādājusi, citādi neziņu, kā tiktu galā.

Pašiem sava «Čečenija»

Plociņi noskaņoti optimistiski, bet viņu prieku nomāc bezjēdzības, kas turpat pie mājām pieredzētas un kurām abi saimnieki neredz galu. — Mīļie, pāejiet un palūkojiet, kas notiek bijušā kolhoza govju kompleksa teritorijā! Katru dienu rokas trīc, bailēs dzīvojam, lai kāda nelaime nenotiek, — viņi aizgūtnēm stāsta, viens otru pārtraukdami.

Runa ir par kādreizējo govju novietni, kas sen jau privatizēta un pašlaik kļuvusi par graustu, izņemot vienu korpusu, kuru Plociņi savā laikā privatizējuši un pašlaik izmanto kā kūti. Vai tad tiešām neesot nekādu noteikumu un prasību, kas īpašniekiem būtu jāievēro? Sadzen tehniku, ārdā un lauž ķieģeļus, pamatu blokus un griestu paneļus, ved visu projām, bet atstāj tādus rakumus kā pēc kara. Nu gatavā «Čečenija»...

Viktors Plociņš ved mūs rādīt, kas tad notiek uz viņa zemes robežas. Sasistu ķieģeļu kaudzes, armatūras gabali — skats patiešām šausmīgs. Taču ir vēl vienas briesmas, kas draud ar nelaimi gan cilvēkiem, gan dzīvniekiem. Tās ir vajā atstātas kanalizācijas lūkas, kuru vāki noņemti un aizvesti projām, acīmredzot, nodošanai metāllūžņos. Šajās bedrēs «Upmalu» saimniekiem esot iekritušas trīs aitas un pat zirgs. Dzīvnieks gan laimīgā kārtā nav salauzīs locēkļus, bet vajadzējis traktoru, lai lopiņu dabūtu no akas cauruma laukā. Plociņš dažiem kanalizācijas aku caurumiem uzlicis vīrsū betona plāksnes, citur saspraudis kuplus kokus, lai cilvēki redzētu bīstamo vietu.

— Nofotografējiet un uzrakstiet gan, varbūt Preiļu novada domē tomēr atradīsies kāda atbildīga persona, kas atbrūks un sauks pie kārtības tos «privatizētājus». Mūs, vienkāršos ļaudis, neviens neklausās...

L.Kirillova

● Te nu ir tā «Čečenija», kas tagad vērojama kādreizējā govju kompleksa vietā. Tā aiziet pasaules godība...

SKOLU ZIŅAS

Pašvaldība atbalsta skolas vajadzības

Preiļu 1. pamatskolā šogad lielāka uzmanība veltīta tam, lai skolēniem, kuriem tas ir nepieciešams, būtu iespēja saņemt papildus konsultācijas mācību priekšmetos. Kā informēja skolas direktora vietniece Nora Šņepste, visu mācību priekšmetu skolotājiem piešķirts pa vienai apmaksātai stundai nedēļai, kas izmantojama individuālajam vai grupu darbam ar skolēniem. Savukārt priekšmetos, kas sagādā visvairāk raīžu – matemātikā un latviešu valodā, – paredzētas pat divas apmaksātas konsultāciju stundas nedēļā. Līdzekļus papildus stundu apmaksai piešķirusi novada dome.

Vietējā pašvaldība materiāli atbalsta arī skolas mākslinieciško pašdarbību. No domes līdzekļiem par darbu tiek maksāts vokālo ansambļu vadītājiem. Solvita Erte vada meiteņu un zēnu vokālo ansambļus 5. – 9. klašu grupā, bet Arvids Gžibovskis strādā ar sākumskolas jaukto vokālo ansambli, kā arī ar diviem vokāli instrumentālajiem ansambļiem.

Kas ir korekcijas klases un to audzēkņi

Nesekmīgajiem devītklasniekiem iespējas izlīdzināt robus zināšanās

Iepriekšējā mācību gadā sabiedrības uzmanība tika pievērsta pamatskolu absolventu izglītības līmenim, jo daļa no 9. klašu beidzējiem bija nesekmīgi. Lai šie jaunieši nepaliktu bez tālākām izglītības iespējām un līdz ar to nespējīgi konkurēt darba tirgū, Izglītības un zinātnes ministrija izdeva rīkojumu, sākot ar 2004./2005. mācību gadu ļaut piemērot vispārējās pamatizglītības pedagogiskās korekcijas izglītības programmu. Tā attiecas uz skolēniem, kuri nav sasnieguši 18 gadu vecumu un 9. klases noslēgumā saņēmuši liecību, kā arī tiem skolēniem, kuri mācības beiguši 2002./2003. gadā un nav turpinājuši pamatizglītības iegūvi. Šāda korekcijas klase šogad nodibināta Preiļu 2. vidusskolā.

Rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste sniedza plašāku informāciju par to, kā pedagogiskās korekcijas izglītības programmas tiek realizētas. Tās paredzēta vienam mācību gadam. Uzsākot apmācības korekcijas klasē, no 1. septembra līdz rudens brīvlaikam tiek ievērots adaptācijas periods, kura laikā skolotāji diagnosticē skolēna vajadzības, noteic viņa zināšanu līmeni. Adaptācijas perioda noslēgumā skolēni kārto skolas sastādīto pārbaudes darbu latviešu valodā un matemātikā. Turpmākajā periodā mācību priekšmetu un stundu plāns var mainīties. Programmas apguves

laikā skolēniem mācību stundas un individuālo grupu nodarbības ir jāapmeklē obligāti. No kopējā mācību stundu skaita apmēram viena trešdaļa tiek izmantota individuālajām grupu nodarbībām un konsultācijām.

Apgūs zināšanas kopā ar arodu

Pedagoģiskās korekcijas grupā šogad pirmo reizi audzēkņi uzņemti arī Jaunaglonas arodvidusskolā. Sākot jauno mācību gadu, šī grupa izveidota to pamatskolas beidzēju uzņemšanai, kas sakarā ar nesekmību, 9. klasi beidzot, netika pieļauti pie gala pārbaudījumiem. Rezultātā viņi nesāņēma dokumentu par pamatizglītības iegūvi. Kā informēja Jaunaglonas arodvidusskolas direktors Visvaldis Kursītis, skola korekcijas grupas atvēršanai sagatavoja speciālu mācību programmu, kas tagad ieguvusi arī attiecīgu licenci. Divgadīgajā programmā iekļauti 9. klasē mācāmie vispārīglokošie priekšmeti, kā arī būvstrādnieka amatam nepieciešamās zināšanas. Visvaldis Kursītis atzina, ka pedagogiskās korekcijas grupas izveidošana guvusi lielu piekrišanu. Tā pilnībā noķomplektēta, uzņemot 16 audzēkņus gan no Preiļu, gan arī no citiem Latgales rajoniem. Pieprasījums bija divreiz lielāks, un audzēkņu pietiktu arī otras šādas grupas izveidei. Taču skolai nācās samierināties ar noteikto skaitu, jo tai bija jāierobežojas kopējā uzņemamo audzēkņu daudzumā – 120.

Korekcijas grupā tika uzņemti zēni, kam būvstrādnieka profesijā

ja vairāk piemērota. Līdzīga grupa būtu vajadzīga arī tām meitenēm, kam radīja problēmas pamatskolas absolvēšana, atzina direktors. Meitenes varētu mācības korekcijas klasē apvienot ar pavāres zināšanu apguvi.

Visvaldis Kursītis stāstīja, ka pirmajā apmācību gadā programmas lielāko daļu aizņem mācību viela, kas paredzēta 9. klasei un kuras apguvē skolēniem radušies dziļi robi. Otrajā mācību gadā sākas padziļināta profesionālo iemaņu apgušana. Korekcijas programma kopumā izlābo to, kas skolēniem zināšanu apguvē radies pārpildīto klašu un sarežģīto mācību programmu dēļ. Vairāk laika veltot katram individuāli, konsultējot un rūpīgāk izskaidrojot, panākami labi rezultāti, ko jau pašlaik pierādījis grupu darbs.

Palīdzība visu klašu skolēniem

Izm jau 2000. gada maijā bija izdevusi rīkojumu, kas paredzēja iespēju izglītības iestādēs realizēt pedagogiskās korekcijas izglītības programmas pamatskolas klasēs.

Pedagoģiskā korekcija ir viens no pamatizglītības veidiem izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām. Šī programma piemērojama skolēniem ar attīstības vai sociālās uzvedības nepilnībām un skolēniem, kuriem noteiktu mācību rezultātu sasniegšanai nepieciešams ilgāks laiks un lielāka piepūle. Bet galvenais mērķis – panākt, lai skolēni gūtu labas zināšanas un sekmīgi apgūtu pamatizglītības programmu.

Dzintra Šmukste informēja, ka pirmā skola Preiļu rajonā, kas iz-

mantoja šo iespēju, bija Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskola 2002. gadā. Pašlaik tai ir vairāki sekotāji. Preiļu 1. pamatskolā šogad darbojas divas korekcijas klases. 7. klasē mācās deviņi, 9. klasē – astoņi skolēni. Preiļu rajona vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolā – 7. un 8. klase, kur izglītojas 11 skolēni kopā, kā arī divas klases – arī 7. un 8., kuras atvērtas 13 skolēniem mazākumtautību apmācību programmā. Līvānu novada vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolā ir trīs korekcijas klases: 7., 8. un 9. Preiļu 2. vidusskolā korekcijas klasē mācās septiņklasnieki un devītklasnieki, Gailiņu pamatskolā – pēc šādas programmas mācās 2. un 8. klases skolēni.

Pamatskolēna ieskaitīšanai pedagogiskās korekcijas klasē ir viņa liecība un noteiktās vajadzības konkrētas izglītības ieguvei. Korekcijas klasē minimālais skolēnu skaits ir astoņi (rajona centra pilsētā – 15). Programmas apguves ilgumu katram skolēnam nosaka individuāli, ievērojot viņa attīstības dinamiku. Tomēr kopējais laiks nevar pārsniegt trīs mācību gadus. Atsevišķos gadījumos skolēni vienā gadā var apgūt divu vai vairāku mācību priekšmetu programmas. Obligāti jāieplāno individuālās stundas – konsultācijas atsevišķu mācību priekšmetu apguvei. Bez tam skolai jāparūpējas, lai šiem skolēniem būtu pagarinātās darba dienas grupa, kurā viņi sagatavotu mājas uzdevumus, nostiprinātu apgūto vielu, kā arī būtu laiks fiziskām aktivitātēm un citām brīvā laika pavadīšanas nodarbībām.

L.Rancāne

Dzejas dienu brīnums Galēnu pamatskolā

Galēnu pamatskolā tradicionālās Dzejas dienas vienmēr ir nozīmīga kultūras dzīves daļa. Kā rudenīga puķe, kas uzzied tad, kad koki jau sāk krāsoties.

23. septembrī Dzejas dienas Galēnos sākās nedaudz minorīgos toņos. Ar klusuma brīdi atcerējāmies mūsu labi draugu dzejnieku Pēteri Jurciņu, kurš pērn aizgāja mūžības ceļos. Jurciņš iegājis mūsu vēsturē kā vārdu un mūzikas autors dzīvai «Volyudzeite». Šogad dzejas svētkos ciemos bijām uzaicinājuši trīs literātus – Arnoldu Auziņu, Reini Admīdiņu un Valdi Rūju. Viņiem arī tika dots vārds. R. Admīdiņš stāstīja atmiņas par tādējiem dzīgariem kā Aleksandrs Čaks, Jānis Suŗabkalns, bet V. Rūja pavēstīja, ka atgriezies mājup no iepriekšējām dzejas dienām Galēnos, nolēmis sekot mūsu novadpētnieku paraugam un apkopojis informāciju par kādreiz slaveno, bet tagad aizmirsto Džutas dumpi.

Iespēja izpausties bija arī Galēnu pamatskolas klašu kolektīviem ar priekšnesumu «Dzejas noslēpums». Oficiālo pasākuma daļu noslēdza zēnu ansambļis ar dziesmu «Volyudzeite». Viss, kas notiek Dzejas dienās Galēnos, ir latviešu valodas un literatūras skolotājas Martas Bindukas, jums un sapņa piepildījums. Viņa bērnu radītos dzejoļus apvienoja lieliskā pasākumā. Skolotāja mums ir kā bezgalīgs ideju ģenerators.

Jautāts par dzejas virzību mūsdienās, Reinis Admīdiņš teica: «Dzejoļu tagad ir daudz, un tie ir dažādi. Un tas ir labi, ka raksta, ka dzeja attīstās visos virzienos. Kā koks. Ja tas augtu tikai no vienas puses, tas nebūtu skaists. Arī nokaltušus zarus nevajag zāģēt nost.» Lūk, ko pavēstīja Valdis Rūja: «Dzejas dienas Galēnos nav tikai pasākums ģekstītim. Var sajūst skolas radošo dzīvi. Galēnos uzlikta piemiņas plāksne šeit dzimušajam dzejniekam un filozofam Robertam Mūkam. Ja jauniešus arī turpmāk vadīs pareizajā virzienā, ne vienam vien no viņiem kādreiz te varbūt tiks uzlikta līdzīga piemiņas plāksne. Tādi jaunieši būs noderīgi savai valstij.»

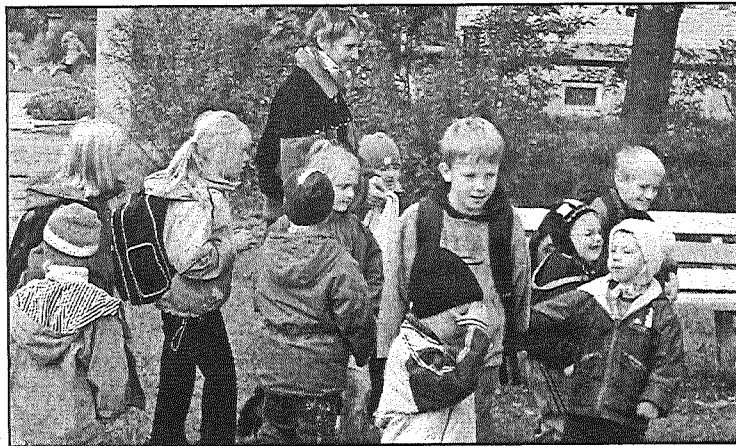
Dzeja ir mūžīga. Laiks tai neskādē, gluži otrādi, tā ritums kā dzirds avots noskalā nogulas, atklādam skatam tīru, baltu pērlī.

L.Krolis,
Galēnu pamatskolas
9. klases audzēkņis

Kolektīva raksturojums – radošs darbs

Skolas prioritāte – drošība

Galēnu pamatskolā šajā mācību gadā zināšanas apgūst 108 skolēni. Šeit pirmās nopietnākās zināšanas par pasauli iegūst arī 22 piecgadīgie un sešgadīgie bērni. Piecgadīgo grupiņā tiek uzņemti pat jaunāki mazuļi, sākot no trijiem gadiem, ja viņu vecāki aizņemti darbā un nav, kas mazos pieskata. Šādu informāciju sniedza Galēnu pamatskolas direktore Dzintra Priževote, piebilstot, ka no trīs gadu vecuma tiek uzņemti arī krievu tautības bērni, ja viņu vecāki vēlas, lai mazuļi apgūtu latviešu valodu un sagatavotos mācībām valsts valodā. Visiem 13 pamatdarba skolotājiem un sešiem, kas skolā strādā amatu apvienošanas kārtībā, ir augstākā pedagogiskā izglītība. Skolotāju kolektīvu raksturo radošs darbs, centība, un ar viņiem mēs patiesi varam lepoties, atzina direktore. Neatpaliek arī tehnisko darbinieku personāls. Skolai ir sava dārzniece Silvija Gorožniece, kas rūpējas par teritorijas gaumīgu iekārtošanu. Puķes podos rotā pat skolas āršienus. Direktorei labi vārdi

● Pirmsskolas sagatavošanas grupa Galēnu pamatskolā pastāv jau kopš 1999. gada. Skolas pedagogi pārliecinājušies, ka pirmsskolas sagatavošanai ir ļoti liela nozīme mazuļu attīstībā, jo skolas gaitas viņi uzsāk atvērti jaunām zināšanām, komunikācijai, ir drošāki, atraisītāki, bez saskarsmes problēmām. Viņi ieguvuši labas priekšzināšanas. Attēlā: nākamie skolnieciņi audzinātājas Zojas Bogačovs vadībā pastaigu apvienojuši ar derīgu darbu – sava rotaļu laukuma sakopšanu, salasot pāpirus un nokaltušos zarus. Foto: M. Rukosjūvs

sakāmi arī par pavāri Modrīti Zepu, par apkopējām un citiem darbiniekiem. Skolas darba un vecāku atbalsta rezultāts ir absolventu panākumi. Visi 14 šī gada 9. klases absolventi turpina izglītības iegūvi. Desmit ir iestājušies vidus-

skolās, četri – arodskolās.

Skolai šovasar uzliktis jauns jautājums, bet zālē ierīkota bīdāmā siena, kas ļauj ātri un ērti telpu vai nu sadalīt divās daļās, vai arī paplašināt.

Stāstot par šī mācību gada prio-

ritātēm, direktore uzsvēra, ka audzināšanas darbā tiks pārstrādāti un pārskatīti visi jautājumi, kas attiecas uz darba drošību.

Skolotāju dienā neaizmirst veterānus

Katru mēnesi skolā notiek kāds plašāka mēroga sarīkojums. Septembrī tās ir dzejas dienas, bet oktobrī Skolotāju diena. Novembrī uzmanība tiek veltīta pilsoniskajai audzināšanai un valsts gada dienai. Par tradīciju kļuvis, ka Skolotāju dienā pedagogi kļūst par mācāmiem bērniem, bet skolēni vada stundas. Šī diena pārvēršas par labu vēlējumu un apsvēkumu dienu. Pedagogiem veltītajiem svētkiem scenāriju šogad gatavoja pašpārvalde priekšsēdētājas Madaras Brices vadībā, bet palīdzēja 9. klases skolēni. Tiek sveikti arī tie pedagogi, kas šeit kādreiz strādājuši, bet tagad devušies pelnītā atpūtā. Arī šogad 8. klases skolēni ar rudens ziediem devās apsveikt pensionētos skolotājus: Antonīnu Selicku, Jevģēniju Auderu, Vilhelmiņu Puduli, Mihalīnu Kalvi, Veronīku Voveri, Agnesi Gabrāni, Arvīdu Bruzguli.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA

Pastnieki atgriezušies no pasta tehnoloģiju izstādes Rumānijā

26. septembrī no Rumānijas galvaspilsētas Bukarestes atgriezās uzņēmuma «Latvijas pasta» Latgales reģiona nodaļas darbinieki. Viņi tur piedalījās pasaules lielākajā pasta tehnoloģiju izstādē «PostExpo 2004».

Izstāde «PostExpo» ir ievērojama ar lielāko pasta tehnoloģiju ražotāju firmu un modernāko pasaules pasta operatoru piedalīšanos. Tajā bija pārstāvētas vairāk nekā 30 tēmas, piemēram, informācijas tehnoloģijas, vēstuļu kastīšu sistēmas, pašapkalpošanās kioski, paku šķirošana, svaru sistēmas, pasta tehnoloģiju roboti, drošības un loģistikas sistēmas utml., informē «Latvijas pasta» sabiedrisko attiecību vadītājs Edijs Šauers. Turklāt «PostExpo» piedalījās vairāk nekā 100 firmu un pasta operatoru, kuru vidū bija tādi pasaulē pazīstami zīmoli kā *Toshiba*, *Renault*, *Hewlett Packard* un citi.

Preiļu pasta kolektīvu braucienā pārstāvēja ekonomiste *Irina Starovoi*ta, kura dalījās iespaidos par redzēto.

— Deleģācijā bija iekļauti 53 darbinieki, arī no Daugavpils, Krāslavas, Rēzeknes, Ludzas, Jēkabpils un Preiļu rajoniem. Sešu dienu laikā tika mērojami 4285 kilo-

● Skats no pasta tehnoloģiju izstādes «PostExpo 2004» galvenā paviljona.

metrus.

Pasta tehnoloģiju izstāde bija ļoti interesanta un plaša. Redzējām vismodernākās automātiskās šķirošanas iekārtas, pārnēsājamās kases aparātus un datorus, pastnieku darba aprīkojumu – apģērbus, somas, velosipēdus, kā arī daudz ko citu. Par daudzām no šīm lietām pagaidām varam tikai sapņot, taču prieks, ka šis un tas mūsu ikdienā jau ienācis, piemēram, pasta darbā daudzās valstīs izmantojamās «Renault» markas automašīnas. Pa ce-

lam iepazīties arī ar Polijas un Rumānijas pasta nodaļu darbu, kas vairumā gadījumu maz atšķiras no apstākļiem, kādos strādājam Latgalē.

Brauciena programmā bija iekļauta arī atpūta. Baudījām lieliskus dabas skatus, kalnu ainavas. Transilvānijā apmeklējām Sigišoaru – grāfa Vlada Drakulas dzimto pilsētu, ar kuru saistās tik daudz leģendu un kur ir viena no Eiropā vislabāk saglabātajām un sakoptajām viduslaiku pilīm. Sibiu vecpil-

sēta pārsteidza ar aprīnājamo līdzību Vecrīgai, bet tie, kuri izpeldējās relaksējošajā klinšu baseinā Miskolca-Tapolcā, apgalvo, ka dabīgo minerālūdeņu avoti un ūdenskritumi esot daudz labāki par modernajiem akvaparkiem.

Nākamgad pasta tehnoloģiju izstāde notiks Parīzē. Latgales reģiona pasta darbinieki cer, ka izdosies apmeklēt arī Francijas galvaspilsētu.

L.Kirillova

Kinorežisora Jāņa Streiča gleznu izstāde Preiļos

No 15. septembra Preiļos, kinoteātrī «Ezerzeme» (Raiņa bulvārī 17) skatītāju vērtējumam nodota mūsu novadnieka, Latvijā pazīstamā kinorežisora Jāņa Streiča pasteļu izstāde no cikla «Kur basām kājām...»

*To vietu vairs nav,
Tikai vietu vārdi vēl skan,
Bet aiz vārdiem ainas,
Kas svešas man.
To vietu vairs nav,
Kur bizoju basām kājām,
Un ļaužu nav...
Tie deportēti uz
Debesu mājām.*

Ar šīm paša režisora sacerētajām dzejas rindām mākslinieks ievada izstādi, kur preiļiešu vērtējumam nodoti 2003. gadā tapušie darbi — «Žiharu rija», «Mana skola», «Mūsu šķūnītis», «Krustceļš» un citi. Šī gada martā Melngalvju namā bija izkārtotas 36 Streiča pastelgleznas. Lielākā daļa no tām, kas rāda dzimto pusi – Gailišus, tapušas mākslinieka iztēlē, jo reāli dzimtajā pusē viss iz-

● Šis fotoattēls no Gailišu pamatskolas laikiem ievadīja Jāņa Streiča izstādi Melngalvju namā. Tas redzams arī kinoteātrī «Ezerzeme». Vai varat tajā saskatīt nākamo mākslinieku un kino meistarū? Ja nē, tad palūkojieties uz mazo zēnu, kas sēž ceturtais no labās pirmajā rindā. Tas ir viņš!

mainījies līdz nepazīšanai. Pirms gadiem ar zīmuli ieskicētās vietas tagad pārtapušas ainavās, kuras, šķiet, tūdaļ atdzīvosies gluži kā krāsainajā un saulainajā režisora filmā «Cilvēka bērns».

«Reiz mamma bija aizbraukusi uz Daugavpili uz tirgu, un es ļoti stipri lūdzu Jauņnavu Mariju, lai notiek brīnums un mamma man atveda krāsu kastīti. Zini, brīnums notika, mamma atveda krā-

sas, un es biju tik laimīgs, kā vēl tikai pāris reizi pēc tam visā savā sešdesmit septiņu dzīves gadu garumā.» Streičs atzīstas intervijā laikrakstam «Diena».

L.Kirillova

PAŠVALDĪBĀS

Riebiņu novada likteni izšķirs novembrī

Paredzams, ka 11. novembrī Saeimā tiks skatīti jautājumi par novadu veidošanas gaitu un pieņemts konkrēts lēmums par vairāku novadu izveidi Latvijā, tostarp arī par Riebiņu novadu.

Kā informēja rajona padomes un Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns, kurš kopā ar Sīlukalna pagasta padomes priekšsēdētāju Juri Leici pagājušajā nedēļā apmeklēja Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Pašvaldību attīstības departamentu, atsācies Riebiņu novada veidošanas process. Pie varas esošo valdību maiņas dēļ novada veidošana neizskaidrojamos apstākļos varas gaitēnos bija iestrēgusi uz veselu gadu.

Pagājušajā nedēļā Stabulnieku pagasta padomē tikās visu topošajā novadā iesaistīto pašvaldību: Rušonas, Sīlajāņu, Sīlukalna, Stabulnieku, Galēnu un Riebiņu pagastu padomju priekšsēdētāji un deputāti. Notika apspriede, kuras laikā tika noskaidrots, vai pašvaldības pa šo laiku nav mainījušas savu nostāju par apvienošanu, un pārrunāts, kā turpināt apvienošanās darbu. Novada veidošana ilgst jau vairākus gadus. Šajā laikā veikta iedzīvotāju aptaujas, noskaidrojot viņu viedokli, sagatavots apvienošanas projekts. Pagastu vadītāji bažījās, ka var zaudēt spēku pirms gada pieņemtais lēmums «Par Riebiņu novada izveidošanu», jo šajā laikā apvienošanās darbs nav turpināts. Deputāti ir apņēmības pilni iesāktu novest līdz galam, un lēmums tagad darīts zināms arī valdībai.

Arvids Soldāns pēc atgriešanās no Rīgas informēja, ka oktobrī Preiļu rajonā vizītē ieradīsies Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Juris Radzevičs, lai uz vietas iepazītos ar situāciju topošajā novadā.

Rudzātos līdzekļus piešķir skolai, ūdensvada un ceļa remontam

Rudzātu padomes deputāti septembrī notikušajā sēdē izskatīja vairākus jautājumus. Daži no tiem bija saistīti ar līdzekļu piešķiršanu. 371 lats atvēlēts dzeramā ūdens apgādes tīkla cauruļvadu iekšējās virsmas attīrīšanai un dezinfekcijai. 500 lati piešķirti ceļa remontam Vārpsalā. Ar šādu lūgumu pagasta padomē bija griezušies Vārpsalas iedzīvotāji.

Pieņemts lēmums arī par naudas piešķiršanu Rudzātu vidusskolas remontam. Deputāti nosprieda, ka darbu veikšanai jānoslēdz līgums ar SIA «Preiļu celtnieks». Līgumā paredzētā izmaksu summa ir 7261 lats.

Sēdē izskatīti arī citi jautājumi. Nolemts noslēgt līgumu ar SIA «Stras konsultanti» ekonomiskā pamatojuma sagatavošanai ūdenssaimniecības rekonstrukcijai. Paredzētā izmaksu summa – 1239 lati.

L.Rancāne

Pelēcos apmierināti ar katlu mājas būvdarbu gaitu

Atbilstoši Pelēcu pagasta padomes un Rēzeknes būvfirmas SIA «Santeks» noslēgtajam līgumam 15. oktobrī celtnieki nodos ekspluatācijā jauno katlu māju pagasta centrā. Pašvaldības ļaudis ir apmierināti ar katlu mājas būvdarbu gaitu un cer, ka apkures sistēmas rekonstrukcijas pirmā kārtā noslēgsies laikā un veiksmīgi.

Kā «Novadniekam» pastāstīja pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis, pamudinājums uzlabot siltumapgādi un iedrošinājums ņemt Vides investīciju fondā 44 000 latu lielo aizdevumu bija 11 000 latu lielais Apvienoto Nāciju Organizācijas programmas atbalsts. Veicot cenu aptauju un izvēloties izdevīgāko būvfirmu piedāvājumu, izdevās projekta īstenošanai nepieciešamo summu samazināt par vairāk nekā trim tūkstošiem latu. Tādai nelielai pašvaldībai, kāds ir Pelēcu pagasts, tā ir nozīmīga summa, saka priekšsēdētājs.

Pašlaik pašvaldībā nopietni domā, kā īstenot rekonstrukcijas otro kārtu, jo vēl ir nepieciešams uzbūvēt noliktavu kurināmā uzglabāšanai, kā arī remontēt un atjaunot siltumtrases. Tiek gatavota projekta dokumentācija, lai to varētu iesniegt Eiropas Savienības fondu atbalstam.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Pērtiķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

Oktobris, 1992

«Novadnieks» oktobri iesācis ar nepatīkamu ziņu par to, ka tiek apstādīnāta Līvānu stikla fabrika, un 800 cilvēkiem draud bezdarbs. Apmēram 100 miljonu rubļu parādā uzņēmuma palikušas NVS un citas valstis. Gan tas, gan arī elektroenerģijas un citu resursu sadārdzināšanās ir paralizējuši uzņēmuma tālāko darbību. Republikas Rūpniecības ministrija ražotājiem nekādu atbalstu nav sniegusi. Uz cik ilgu laiku rūpnīca apstādīnāta, direktors neprognozē.

Degvielas krīze stipri skārusi 24. ceļu pārvaldi. Lai tomēr varētu nogreiderēt kādu no ceļiem, vispirms kādu laiku krāj degvielu. Dīkā stāv pašizgāzēji. Lai tie galīgi nesarūsētu, vadība devusi rīkojumu ik pēc kāda laika pabraukt pa teritoriju.

Līvānu deputāti kārtējā sesijā ar balsu vairākumu pieņēmuši lēmumu oktobrī atteikties no karstā ūdens padeves daudzstāvu namiem, jo 20,5 rubļi no cilvēka dienā (101 rublis mēnesī) ir pārāk liela nauda, lai iedzīvotāji to samaksātu.

Kārtējā štatu samazināšana notikusi Preiļu līnu fabrikā. Uzņēm-

mumā palikuši 60 darbinieki. Ja pietiks ogļu, viņi varēs strādāt līdz 1. februārim.

Līvānu pilsētas vadība nosūtījusi aicinājumu Latvijas valdībai, lūdzot piešķirt dotāciju daļējai apkures izdevumu kompensācijai – 9 miljonus rubļu mēnesī visu apkures sezonu, jo pilsēta ir sociālās katastrofas priekšā. «Pretējā gadījumā par sociālajām sekām pilnīga atbildība gulstas uz Latvijas Republikas Augstāko Padomi un Latvijas Republikas Ministru Padomi», vēstules nobeigumā piedraudējuši līvānieši.

Avīzē publicēts sludinājums, ka notiks Preiļu rajona atturības biedrības pilnsapulce, uz ko aicināti visi atturībnieki – veterāni, 85. – 87. gada atturībnieki, kā arī skolotāji, mediķi, kultūras darbinieki, deputāti.

Lasītāji ar laikraksta redakciju dalās savos pārdzīvojumos, priekšos, bet vairāk gan bēdās. Laikrakstā publicētas rindas no lasītāju vēstulēm. Lūk, viena no tādām: «Kas attiecas uz izdzīvošanu, piedāvāju recepti vienai personai: 3 saujas kartupeļu mizu divas reizes samāļ cep saušā mašīnā, saveļ plācenīšus, gal saušā pannā vai uz plīts virsmas brūnus no abām pusēm. Ēd bez sāls (tā dar-

Preiliešiem labi panākumi

Gulbenē notika zēnu komandu turnīrs «Rudens kauss – 2004» U – 10 grupā. Lieliskus panākumus tajā guva sporta kluba «Cerība» trenera V. Martinova audzēkņi, kuri izcīnīja pirmo vietu un lielo kausu. Viegļāk veicās pirmajā spēlē, kurā pār Gulbenes vienaudziem tika gūta uzvara ar rezultātu 4 : 0. Otrajā spēlē ar JFC «Skonto» no Rīgas jau nācās krietni pasvīst, bet uzvara ar rezultātu 2 : 1 tomēr pienācās preiliešiem. Pēdējā spēlē ar FK «Valmiera» tika noskaidroti galvenās balvas ieguvēji. Pirmais puslaiks noslēdzās tikai ar 1 : 0, bet visa spēle – ar 3 : 0 preiliešu labā.

Komandas rēķinā pa trīs vārtiem guva D. Turčinskis un R. Tarasenko, bet vienus A. Seilis, I. Jermakovičs un

L. Sparāns. Labākā spēlētāja balvu saņēma vārtsargs R. Pakers. Noslēgumā komanda saņēma arī skatītāju simpātijas balvu – milzīgu arbūzu. Visu komandu treneri bija apmierināti ar turnīra organizāciju un izteica gatavību tādā piedalīties arī nākamajā gadā.

Turnīra noslēguma tabula

SK «Cerība»	3	3	0	0	9 : 1	9
FK «Valmiera»	3	1	1	1	5 : 5	4
JFC «Skonto»	3	1	0	2	6 : 6	3
Gulbene	3	0	1	2	1 : 9	1

A. Martusevičs,
Ziemeļaustrumlatvijas futbola līgas
sacensību direktors

ga), piedzerot karstu vārītu ūdeni bez cukura (arī cukurs dārgs). Diennakti apēd 200 – 400 gramus ķepīgas ķieģelmaizes. Šādi «barojoties», simtiem represēto, vidēji desmit gadus pavadot Sibīrijas floras un faunas krāšņumos, izdzīvoja, saglabāja dzīviesprieku, zinātkāri, iecietību un, galvenais, humora izjūtu.»

Gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar tādu pašu laika periodu iepriekšējā gadā, rajonā pieaudzis izdarīto noziegumu skaits par 40 procentiem, bet smago noziegumu daudzums – pat par 150 procentiem. Strauji palielinājies lielos apmēros veikto zādzību skaits.

Pašvaldības nespēj paātrināt Preiļu – Līvānu ceļa remontu. Posmā aiz Rožupes tas kļuvis gandrīz neizbraucams. Remontam iedalītā nauda iztērēta, un darbi apstājušies.

Republikā tiek veidota Tautas banka ar filiālēm rajonos.

Ne Preiļu, ne Līvānu dzīvokļos nav gāzes. Tās krājumi izsīkuši tik ātri tāpēc, ka iedzīvotāji ar gāzi apslidēja dzīvokļus, uzskarsēja ūdeni, bet gāzes piegāde no Krievijas kavējās. Tā politisku apsvērumu pēc uzsākusi boikotu energoresursu piegādē.

Parādās pirmie aicinājumi bez-

darbniekiem doties uz darbu Vācijā.

Momentloterijā kāds Preiļu rajona iedzīvotājs ticis pie lielā laimesta – pie 1000 dolāriem.

Latvijas masu medijos paziņots, ka arī Preiļu siera rūpnīca ir bankrota priekšā. Uzņēmuma direktors atzinis, ka tā ir baumošana, un rūpnīca spēš tik pāri sarežģītajiem apstākļiem.

Jersikas pagasta vara uzskata, ka jāceļ jauna skola, jo esošā stipri nolietojusies un tās remontam vajadzīgi lieli līdzekļi. No rajona budžeta saņemti 100 000 rubļi, kas iztērēti jaunās skolas tehniski ekonomiskajiem aprēķiniem. LR Augstākajā Padomē akceptēts arī lēmums par administratīvā centra pārveidi un vēsturisko vietu Jersikā.

Jaunsilavas pamatskolas skolēniem agrāk sācies brīvlaiks, jo nekursē autobusi, un bērni netiek uz skolu. Bet autobusu reisu skaits benzīna trūkuma dēļ samazināts līdz minimumam.

Divas dienas Preiļos notikušas Latvijas sporta soļošanas kluba sezonas noslēguma sacensības, kurās piedalījies visi spēcīgākie republikas soļotāji.

Līvānu deputāti sesijā pieņēmuši lēmumu slēgt biokīmiskās

rūpnīcas un stikla fabrikas būvniecību, telpas nodot Līvānu 1. vidusskolai.

Ūdensslēpotājs Guntars Kokins starptautiskā mēroga sacensībās ieguvis čempiona kausu, savā grupā uzvarot gan slalomā, gan tramplīnlēkšanas sacensībās. Uzrādītie rezultāti pārspēj pasaules rekordus šīs grupas sacensībās. Uz sacensību noslēguma un apbalvošanas ceremoniju čempions un viņa pavadoņi nevarēja atļauties palikt, jo nebija naudas viesnīcas apmaksāšanai un iztikai. Un arī treniņbraucieni pirms sacensībām varēja notikt tikai pēc tam, kad citvalstu sportisti sameta naudiņu to apmaksai.

Rajona slimnīcas ķirurģiskās nodaļas vadītājs ar avīzes starpniecību iedzīvotājus un uzņēmējus lūdz ziedot naudu medicīnas instrumentu iegādei. Traumu ārstēšanai vajadzīgi stieņi, plāksnes, skrūves, ārējās fiksācijas aparāti un daudz kas cits.

Oktobra nogalē uzkrītis biezs sniegs, kas nodarījis lielus postījumus. Uz augstsprieguma vadiem rajonā uzkrītušī sniega vētrā nolauzti 580 kabi. Izgāzti 20 augstsprieguma stabi, sadeguši divi transformatori.

Sagatavoja L. Rancāne

ZVAIGZNES UN CILVĒKA LIKTENIS

Svari – valdošā zīme zodiakā no 24. septembra līdz 23. oktobrim

Gaisa zīme. Labvēlīgā planēta – Venēra. Šajā zīmē dzimst paši talantīgākie literāti, dramaturgi, dzejnieki, mūziķi, kino un skatuves mākslinieki. Svari izceļas ar patīkamo ārieni, takta un taisnības izjūtu. Venēra viņus dāsnīgi apveltījusi ar spēju mīlēt, eleganci un izsmalcinātību. Svari ir viegli ietekmējami, sentimentāli, viņi nespēj nebūt maigi. Vēlas dzīvot mierā un saticībā. Visbiežāk – likteņa lutekļi. Sabiedrībā Svarus mīl viņu laipnības, pieklājības, kā arī jautrā un labsirdīgā rakstura dēļ. Galvenā rakstura īpašība – prasme saprasties ar cilvēkiem.

Svari ir visapburošākie, cēlsirdīgākie, piemēroties spējīgākie partneri. Taču neiemīlas no pirmā skatiena, nav jūtu vergi. Laulība nosaka Svaru dzīvi vairāk, nekā tas notiek ar citām zīmēm. Viņiem ir vajadzīgs partneris, kas viņus papildina. Svari ir laulības zvaigznājs, viņiem ir nosliece uz agrīnām laulībām, laimīgu, stabili ģimenes dzīvi.

Šajā zīmē dzimuši: Didro, F. Lists, F. Niče, Lermontovs, Jesenins, Vailds, M. Gandijs, Eizenhauers, J. O'Nils, Sāra Bernāra, Bridžita Bardo, Marčello Mastrojāni.

Par sevi stāsta Svari

* Vai sevi varat nosaukt par īstiem Svariem? * Kā Svari attiecas pret naudu, nekustamo īpašumu, karjeru? * Kādi Svari ir draudzība un mīlestība? * Ar ko Svari vislabprātāk nodarbojas? * Vai viegli būt Svariem? * Svaru vislielākā vēlēšanās.

Vija Ancāne, individuālā uzņēmuma «Aglonas maize» īpašniece:

— Reizēm izdomājos šā un tā, bet, kā neredzu, tā arī neredzu problēmas risinājumu. Tad dzīve saved kopā ar vajadzīgiem cilvēkiem, un viss nokārtojās pats no sevis. Tāpēc ticu liktenim un esmu pilnīgi pārliecināta, ka viss, kas notiek ar mums, notiek neatkarīgi no mūsu vēlmēm. Lai arī kādas bēdas sāpinātu manu sirdi, cilvēkos cenšos neizrādīt sliktu omu. Tikai spilvens viens zina, cik domu izdomāts, cik asaru izraudāts... Smagākos brīžos dodos uz mežu. Daba, koki uz mani iedarbojas ļoti pozitīvi, dod spēkus un atgriež dzīvē. Bet no gadalaikiem vislabāk patīk rudens – zeltainais, arī slapjais un dubjainais. Bet pēc ceļo-

jumiem pa mežu lielākas laimes nevar būt, kā apvilkt kājās vilnas zeķes un sēdēt siltā istabā.

Esmu tipiski Svari – darbojos mierīgi, neuzkrītoši, bez liekas kņadas, konfliktiem, stresa situācijām. Man vairāk par visu nepieciešams atbalsts, saticīga darba atmosfēra, sapratne. Kad jūtu, ka cilvēki man tic, jūt līdzī, cenšos palīdzēt, arī darbi sokas labāk.

Savu dzīvi iedomājos parasto tīrgus svaru izskatā – divi kausi un svārstis pa vidu. Kā tikai kāds uz kausa uzliek atsvaru, es kuleņoju lejā, tiklīdz to noņem – strauji uzlecu augšā. Neskatoties ne uz ko, vienmēr cenšos virzīties tikai uz priekšu. Tikai kustībā redzu savas dzīves jēgu. Stingri nosprauzu mērķi un eju uz to. Esmu šausmīgi ietiepīga šajā ziņā. Laikam tāpēc man arī ir izdevies noturēties uz viņa... Gribu mācīties un prast pēc iespējas vairāk, jo uzskatu, ka zināšanu nekad

nevar būt par daudz. Patlaban mācos autovadītāju kursus. Labi zinu, kādus kursus vēl gribētu pabeigt. Cilvēki reizēm brīnās, no kurienes mani tāds spēks, uzņēmība, pašpārliecinātība. Viss tāpēc, ka esmu iemācījusies nebaidīties no grūtībām. Ja kas arī neveicas, nekriš izmisumā. Zinu, — neatrisināmu problēmu vienkāšī nav. Risinājums vienmēr ir līdzās, jāprot tikai to saskatīt.

Pēc profesijas esmu sabiedriskās ēdināšanas inženiere tehnoloģe. Daudzus gadus esmu strādājusi sabiedriskās ēdināšanas sistēmā, Jaunaglonas arodskolā, servējuši galduš dažādām svinībām. Protu gatavot pašus «smalkākos» ēdienus. Taču pati vislabprātāk ēdu parastos kartupeļus ar skābētiem kāpostiem.

Esmu ļoti sabiedriska. Izjūtu nepieciešamību kontaktēties ar cilvēkiem. Varu noorganizēt un novadīt jebkuru pasākumu. Arī bez grāmatu lasīšanas nevaru iztikt. Bet to, kas visvairāk iepatikas, izrakstu kladēs. Kaut Svariem tas arī nav raksturīgi, man patīk strādāt zemes darbus, audzēt puķes. Ar savu ziedu dāru regulāri piedalos valsts un rajona mēroga konkursos. Manai dvēselei skaistums ir tikpat nepieciešams, kā vienam otram dienišķā maize.

Ģimenes dzīvē esmu saticīga un uzticīga. To pašu prasu arī no dzīvesbiedra. Nekad nesaprustu sānsolus, nepiedodu nodevību. Attiecības ar dēliem balstās uz savstarpēju saprašanu. Izvēli, kā dzīvot, uzvesties, ko mācīties, atstāju viņu pašu ziņā. Un šī audzināšanas (pareizāk – neaudzināšanas) taktika sevi godam attaisnojuši.

Kaut arī esmu dzimusi Cūkas gadā, pagaidām «cūkas laimi» neesmu izjutusi. Viss, ko esmu sasniegusi, ir smaga darba rezultāts. Brīvas naudas man

nekad nav bijis un droši vien arī nebūs. Neskatoties uz to, tomēr jūtos bagāta, jo ir galvu reibinoši plāni, ieceres un pārliecība, ka viss izdosies. Bet tas jau ir vesels kapitāls...

Jānis Zdanovskis,

SIA «Eva-85»
īpašnieks:

— Esmu izteikti Svari – miermīlīgs, atklāts, godīgs, labestīgs, arī viegli ievainojams, bet pēc dabas – romantiķis. Man nepieciešams miers, iekšēja un ārēja harmonija, tāpēc cenšos izvairīties no strīdiem un skandāliem. Patīk sabiedrība, cilvēki līdzās, kustīgs dzīves veids.

Tā kā vienlaicīgi esmu tendēts gan uz iekšu, gan – ārū, uzskatu, ka man ir diezgan smags raksturs, un ar mani kopā dzīvot nav viegli. Mūžīgi patīk raknāties savā dvēselē un dzīvē, prāt par cilvēciskajām attiecībām, filozofēt. Manuprāt, Svaru «nelaime» tajā arī slēpjas, ka viņi jūt pārāk dziļi. Visātrāk – pesimists, jo pasauli redzu pārsvarā tumšos toņos, katrs nieks var izraisīt pēkšņas noskaņojuma maiņas. Taču jāatzīst, ka, gadiem ritot, paša sāpes un ciešanas ir nocietinājušas sirdi, vairs neesmu tik jūtīgs un līdzjūtīgs kā agrāk.

Esmu ideālists visā. Kaut arī sevi neuzskatu par pārāk stipru, vienmēr izjūtu vēlēšanos nostāties taisnības un vajāko pusē, pārveidot pasauli un cilvēku domāšanu. Katram skaidrs, tas nav nekā vairāk kā tikai cīņa ar vērdzīmvārm... Laikam tāpēc vienmēr ir piesaistījusies ekstremālas situācijas. Kādreiz ar raušanas rāvos uz Afganistānu. Bet mans jaunības dienu sapnis bija strādāt kārtību sargājošos orgānos, jo biju pārliecināts, ka tikai

tādā veidā vislabāk varēšu cīnīties pret ļaunumu, manipulācijām un maģinācijām. Taču armijas laikā savā kāju un no šīs domas nācās atteikties.

Ja ieskatos sevi dziļāk, tad nākas atzīt, ka vislielākās grūtības sagādā pareiza lēmuma pieņemšana, mērķa izvēle un virzīšanās uz to. Dzīves laikā esmu mēģinājis darīt daudzus darbus, daudz maz protu visu, taču reti kas aizrāva vai sagādāja prieku. Neprotu arī atpūsties. Gadās, ka palaižos slinkumā, taču pēc tam ļoti nožēloju. Cik vien varu, izvairos no vienmuļā papīru darba. Ja citādi nevar, papīrus kārtoju pēdējā brīdī. Tomēr vislielāko nepatiku sagādā zemes darbi. Daru tikai piespiedu kārtā un izjūtu pašas lielākās mocības.

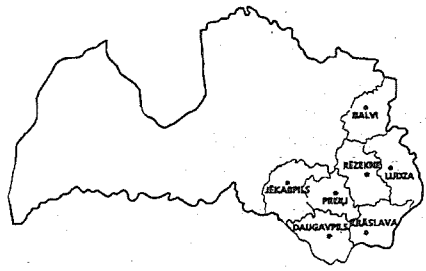
Karjera nekad nav interesējusi. Mani vienmēr ir apmierinājusi otrā plāna vadītāja vieta, jo nepatīk uzņemties atbildību. Ja šo smago nastu neizdodas uzvelt kādam citam, nelabprāt, taču uzņemos pats. Nepieciešamības gadījumā, ar savu piemēru spēju aizraut citus.

Vaijas brīžos nemēdzu domāt par mantas vairošanu vai naudu. Materiālās vērtības nav noteicošās manā dzīvē. Vislabprātāk aizraujos ar romānu lasīšanu. Atzišos godīgi, nevarētu dzīvot bez grāmatām un sievītes līdzās. Taču pret dzīves biedri man ir visai augstas prasības – viņai jābūt manis paša garīgajam papildinājumam.

Cilvēkus pieņemu tāds, kādi tie ir. Taču draugiem jāreķinās ar to, ka nepacietīšu bezkaunību, noslēpumus, melus un nodevību. To pašu gribu saņemt arī par laulības dzīvi. Attiecības ar līdzcīvēkiem man visam jābūt pilnīgi skaidram.

M. Jaudzemas
teksts un foto

KAIMINU RAJONOS

«Krāslavas paleta – 2004»

Jau gadu desmitiem turpinās tradīcija, ka ik septembri Krāslavā pulcējas mākslinieki no visas Latvijas, viņi nepārstāj pilsētas iedzīvotājiem piedāvāt jaunus un jaunus mākslas brīnumus. Arī šogad septembra plenērā Krāslavu un tās apkārtni gleznoja 11 mākslinieki, viņu vidū arī tādi pazīstami otas meistari kā Osvālds Zvejsalnieks un Jānis Anmanis. Katrs mākslinieks Krāslavas vēstures un mākslas muzejam uzdāvināja pa autordarbam.

«Ezerzeme»

BALVU RAJONĀ

Kārdina Viļakas sarkanā plūme

Viļakā dzīvo Valērijs Romanovs, kuru tuvākās apkārtnes ļaudis pazīst kā dārznieku. Šī darba prasme un gudrību viņš līcis lietā, palīdzēdams ierīkot SIA «Kīra» jauno augļu dārzu. Arī viņa paša īpašumā ir pirms četriem gadiem iestādītais ābeļdārzs, kura teritoriju šoruden papildinās vairāk par hektāru ar paša izaudzētajiem jaunajiem augļu kociņiem.

Vairāk nekā 700 ābeļiņu, kas iestādītas 2000. gadā, kupli zaļo. Ražas birums tām vēl priekšā, bet arī šoruden pietiks ābolu nogaršošanai. Lapotnē paslēpušies, taču ļoti saredzami, jau pa gabalu zaļgani un sārti apaļvaidīti. Dārznieks atzīstas: «Man aizvien ir pilnas rokas darba. Jāveido zaru vainagi, jāizplāno zāle, jācinās ar nezālēm.» Viņa krenķis ir, ka dārza apkopšanā neizdodas izdarīt visus agrotehniskos darbus, kā to vādzētu. Kociņi būtu jāpasargā no žimbām, no kukaiņu uzbrukumiem, bet tādēļ jāpērk ķīmiskie līdzekļi, un stādījumi sezonā vairākkārt jāmīglo. Valērijs Romanovs atzīstas, ka dārzu iespēj noņemt vien pāris reizes, jo viņu ierobežo naudas līdzekļi. Mīglošana prasa pacietību un izturību. Dārznieks uz muguras uzliek pārnesājamu aparātu ar sagatavoto šķidrumu, pieiet pie katra kociņa un to nomīglo. Lai jaunās ābelītes augtu veselā, spīdīgā lapotnē, lai āboliem būtu spožs izskats, sezonā jāmīglo būtu vairākkārt. Ārzer dārznieki, kuru izaudzēto produkciju pircēji izvēlas veika-

los, jo āboli izskatās ļoti skaisti, šo procesu veic padzītos reizi.

Otro rudeni šogad sagaidījis bumbieru dārzs, kas iestādīts hektāra platībā. Bumbieres, kas iestādītas pie mājām Viļakā, jau dod labu ražu, augļu ir daudz, un tie ir sulīgi.

Šoruden Valērija Romanova plānos ietilpst liels un atbildīgs darbs. Jau esošā ābeļdārza tuvumā ierīkos jaunus stādījumus. Tur būs apmēram hektārs ābeļiņu, pushektārs plūmju, arī bumbieres augs un ziedēs. Valērijs, apciemojot Latvijā ievērotus augļu dārzus un iztaujājot speciālistus par dārzu audzēšanas noslēpumiem, izdomāja, ka arī viņš pats varētu papūlēt izaudzēt jaunus augļu kociņus stādus. «Kāpēc gan latgalietim būtu jāizdod nauda un jāvairo vidzemnieku vai zemgaliešu bagātība, ja naudu viņš var paturēt pats sev?», draiski jautā dārznieks, mudinādams apskatīt paša ierīkoto stādaudzētavu. Mazie kociņi tur zaļo tikai kopš šī gada pavasara, taču ir ļoti pastiepušies un spēcīgi. Ar paša izaudzētajiem stādiem viņš arī papildinās jauno dārzu. Dārznieks stāsta, ka tikt pie jaunajiem kociņu stādiem nebūt nav grūti, tikai vajadzīga pacietība. Stādu pavairošanā viņš izmantojis dažādus paņēmienus. Daļa jauno kociņu aug pēc acošanas, uz potcelma uzacojot pumpurus no mātesauga. Citi iegūti potējot. Dabēl dārznieks atradis labus ķiršus ar maziem kauliņiem, un tāda šķirne turpmāk būs arī viņam. «Potēt var visu dienu, sēžot istabā pie televizora. Ņemu potcelmus, ieliekot tajos vajadzīgo potzaru, rūpīgi savienoju un pēc tam uzglabāju

pagrabā līdz pavasarim.» stāsta dārznieks. Caur dārznieka rokām būs pavairota šajā pusē ļoti pazīstamā Viļakas plūmes šķirne, kurai ir lielas, sarkanas un ļoti garšīgas plūmes.

Noliek beigtu trusi un izsmidzina baltu krāsu

Kāda septembra pirmā diena Krišjāņu pamatskolā atnāca ar neparastiem notikumiem. Direktore pieņēma lēmumu mācības pārtraukt uz nenoteiktu laiku. Uz skolu tika izsaukti Valsts ugunsdzēsības un glābšanas (VUGD) un citi dienesti, kā arī policija. Atnākot pēc brīvdienām uz skolu, skolotāji un skolēni bija liecinieki, ka skolas priekšā ir izsmidzināts balts pulveris, bet uz kāpnēm atradās beigts trusis.

Lai gan bija skaidrs, ka trusis nav meklējis un atradis sev nāvi uz skolas kāpnēm, direktore, apspriežoties ar attiecīgiem dienestiem, pieņēma lēmumu pārtraukt mācības uz nenoteiktu laiku un lika skolēniem doties mājās. Skolas priekšā apmēram desmit kvadrātmetru platībā bija izsmidzināts balts nenosakāms izcelsmes pulveris, kas skolas vadību darīja uzmanīgu, — vai tas nav saindēts. Un kādas var būt sekas, ja skolēni vēl ilgi uzturēsies skolas telpās un ārpus tām skolas tuvumā. Pa to laiku skolā ieradās ugunsdzēsības, pārtikas un veterinārais dienests, policija, vides pārvaldes speciālisti, kā arī pagasta vadība. Pēc telpu un apkārtnes apsekošanas tika izvirzīta versija, ka baltā, kritam līdzīgā viela varētu būt pulvera

● VUGD Balvu brigādes ugunsdzēsēji, gērbusies ķīmiski izolējošos tērpos, izrāva no puķu dobēm ar balto pulveri klātās puķes un zaļos augus, un sabāza tos polietilēna maisos, kas pagaidām glabāsies pie ugunsdzēsējiem. Par to, ka pulveris nevarēja būt indīgs, liecināja arī tas, ka pie skolas ieejas virs puķēm līdinājās un uz tām sēdās neskaitāmi raibi taureņi un paņ kameņi. Tomēr gaisā vēl bija jūtama specifiska smarža, kas mazliet kņudināja degunā un kaklā. Pēc tam ugunsdzēsēji ar šļūtenes palīdzību ar ūdeni nomazgāja skolas apkārtni. Policija izņēmos vielas paraugus nosūtīja uz ekspertīzi. Savukārt pārtikas un veterinārais dienests veiks ekspertīzi, lai noteiktu trūša nāves cēloni.

maisījums no ugunsdzēsamā aparāta. Kāds vai kāda brīvājas dienās bija iekļuvusi skolā un viens no ugunsdzēsamajiem aparātiem bija pazudis. Tomēr vielas paraugi tika nosūtīti ekspertīzei. Krišjāņu pagasta vārds šogad vairākkārt izskanējis sakarā ar nelāgiem notikumiem: nodedzi-

nāta kapu kapliča, nodegusi pagastmāja. Apzagta arī skola, izsisti logi.

Vienlaikus ar skolas apkārtnes sakopšanas pasākumiem amatpersonas arī mēģināja rast atbildi uz jautājumu, kas to ir izdarījis, kam tas bija vajadzīgs.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Noteikumi apstiprināti, jāgatavo projekti

Jēkabpils dome ir apstiprinājusi kārtību, kādā sabiedriskās organizācijas var iesniegt projektus finansējuma saņemšanai no pilsētas 2005. gada budžeta. To iesniegšanas termiņš noteikts no 1. oktobra līdz 1. decembrim. Kā prioritāri tiks vērtēti projekti, kas vērtēti jauniešu brīvā laika organizēšanai un amatu mācībai. Maksimālā vienas darbam piešķiramā summa ir 150 latu. Projektam jāpievieno aprēķins par izdevumiem, kā arī informācija par pārējiem pasākuma īstenošanai domātajiem finanšu avotiem.

Juveliera smalkais bizness

Juvelieris ir samērā reta profesija. Jēkabpilī patlaban strādā divi šī aroda meistari. Jānis Kazmars darbnīcu atvēra pirms gadiem sešiem. Viņa tēvs bija glez-

● — Katrs juvelieris ir mazliet mākslinieks, — uzskata Jānis Kazmars. Viņš labo juvelierizstrādājumus un rada tos arī pats.

notājs, tāpēc neesot brīnumus, ka arī pašam patīk radošs darbs. Taču ne vienmēr Jānis bijis rotkalis.

Pabeidzis Natālijas Draudziņas Rīgas 7. vidusskolu, viņš devās uz Liepāju un izmācījās jūrskolā par tālbraucēju stūrmani. Tūdaļ pēc skolas atbilstoši tā laika principiem latviešu jūrnīki tika nosūtīti

strādāt uz Tālajiem Austrumiem. Tur viņš izturējās vajadzīgos trīs gadus, bet tūdaļ atgriezies, lai strādātu vietējos zvejnieku kolhozos. Pēc vairākiem gadiem darbu jūrā tomēr pameta un iekārtojās par mācekli Rīgas juvelieru fabrikā. Lai nopelnītu lielāku algu par 200 rubļiem, mēnesī bija jāiz-

gatavo 300 pāri auskaru, bet par vienu pāri tā izgatavotājam maksāja tikai 66 kapeikas.

— Ja pārdod paša darinātās rotas, tad nopelnīt var, — saka Jānis. Viņš gan vairāk noņem ar remontiem. Darba ir daudz, jo rotu kvalitāte pēdējā laikā ejot mazumā. Ir, piemēram, ķēdītes, kas saplīst pat pēc dažu dienu valkāšanas. Jānis tās uzlabo tāpat kā auskarus, gredzenus un rokasprādes. Vēl viņš var iegravēt uzrakstus rotās, stīklā, kristālā, porcelānā un visur, kur vien tas nepieciešams.

Meistars ievērojais, ka Jēkabpilī viņa klienti vairāk iecienījuši zelta rotas, vienīgi jauniešiem vairāk patīk sudrabs. Nu atgriezās mode cēlmetālu rotās iestrādāt akmeņus — tirkīzu, malahītu, minerālus. Patlaban vairs neskaitās bezgalmīgi apvienot zeltu un sudrabu vienā rotā, tas izskatās patiešām skaisti.

Pašam juvelierim labāk patīk strādāt ar sudrabu, bet tas nemaz nav vienkārši. No vecā sudraba piecietnieka ķēdīti nemaz nevarot izgatavot, jo sudrabam esot zema

prove, tāpēc jāliek klāt tīrs sudrabs.

Jaunradei nepieciešams īpašs noskaņojums, tad rotu vedas gatavot ātri un tā padodas skaista. Meistara datorā ir ap 10 000 veidu greznumlietu izstrādājumu, ko iespējams pasūtīt.

Palīdzēs Sarkanajam Krustam samaksāt parādu

Latvijas Sarkanā Krusta Jēkabpils rajona komiteja ir lūgusi domi samaksāt izdevumus par siltumapgādi 2003. gadā — 850 latu. Savu lūgumu organizācija pamato ar faktu, kas tās sniegto palīdzību saņem Jēkabpils trūcīgie iedzīvotāji un Sarkanā Krusta ienākumi ir tikai biedra nauda un ziedojumi. Ņemot vērā to, ka organizācijas darbība aptver visu rajonu, bet jēkabpilieši ir tikai puse no tā iedzīvotāju kopskaita, dome nolēma piešķirt daļu no prasītās summas — 400 latus.

«Brīvā Daugava»

Braukšanas eksāmenā būs jābrauc arī ar 90 km/h

No 1. oktobra valsts braukšanas eksāmenā ietverti arī tādi ceļa posmi, kur atļautais braukšanas ātrums ir 90 km/h.

Jaunās prasības mērķis ir pārbaudīt, vai topošie šoferi ir spējīgi iekļauties kopējā satiksmes plūsmā. Eiropas direktīvas prasības nosaka, ka braukšanas eksāmena laikā šajos ceļa posmos eksāmena kārtotājam jābrauc ar ceļazīmēs norādīto braukšanas ātrumu. Arī līdz šim auto apmācības laikā kursantiem bija jāapgūst braukšanas iemaņas ārpus apdzīvotām vietām, kur atļautais braukšanas ātrums ir 90 km/h, tomēr šis iemaņas netika pārbaudītas valsts eksāmena laikā.

No oktobra visos eksāmena braukšanas maršrutos ietverts arī ceļa posms, kurā pārbaudīs kursantu spēju iekļauties kopējā satiksmes plūsmā. Eksāmenā braukšanas maršruti papildināti atbilstoši jaunajām prasībām.

Saskaņā ar jaunajiem Ceļu satiksmes noteikumiem, kas stājas spēkā šī gada 1. maijā, jaunajiem autovadītājiem ar stāžu līdz diviem gadiem nav noteikts ātruma ierobežojums 80 km/h, «jo nevar pieļaut, ka braukšanas eksāmena

laikā no topošā vadītāja tiek prasīts braukt ar 90 km/h, bet pēc tiesību iegūšanas viņam jābrauc ar citu braukšanas ātrumu», norāda Juris Teteris, CSDD Kvalifikācijas daļas vadītājs.

Ātruma ierobežojums atcelts arī, lai padarītu vienmērīgāku satiksmes plūsmu ārpus apdzīvotām vietām un mazinātu nepieciešamību veikt apdzīvotības manevru, kas ir viens no bīstamākajiem manevriem uz ceļa. Ziemeļvalstu Ministru Padomes apkopotajos ieteikumos satiksmes drošības uzlabošanai arī atzīmēta satiksmes plūsmas vienmērīguma nodrošināšanas nozīme, jo risks iekļūt satiksmes negadījumā ir gan tiem autovadītājiem, kas brauc ātrāk par kopējo satiksmes plūsmu, gan tiem, kas pārvietojas lēnāk par to. Tikko kāds tiši vai netiši šo plūsmu izjauc, rodas potenciāla avārijas situācija.

Pašlaik tikai trīs ES valstis jaunajiem vadītājiem ir noteikti ātruma ierobežojumi: Luksemburgā 75 km/h (uz šosejām 100 km/h), Spānijā 80 km/h, Francijā 80 km/h (uz šosejām 90 km/h). Pie tam, paredzēts, ka tuvākajā laikā šie ierobežojumi tiks atcelti arī šajās valstīs.

Auto norakstīšanas process videi draudzīgāks

No 1. oktobra transportlīdzekļu norakstīšanas process Latvijā kļūs videi draudzīgāks un civilizētāks.

apstrādes uzņēmumam. Mēneša laikā apstrādes uzņēmumam auto būs jānoraksta CSDD.

Atļauju nodarboties ar norakstāmo transportlīdzekļu izjaukšanu atbilstoši ES direktīvu prasībām uzņēmumi var saņemt Vides ministrijā vai attiecīgajā Reģionālās vides pārvaldē.

Lai arī Latvijā vidēji gadā noraksta 25 000 transportlīdzekļus, apstrādes uzņēmumu darbībai nav paredzama īpaša rentabilitāte. Tomēr, lai norakstītie auto netiktu pamesti mežā, kā tas bieži bijis līdz šim, valsts apņēmusies dotēt apstrādes uzņēmumus, izmantojot šim nolūkam ieņēmumus no Dabas resursu nodokļa. No 1. oktobra tas tiks piemērots arī visiem pirmo reizi Latvijā reģistrējamiem vieglajiem, kravas transportlīdzekļiem līdz 3,5 t, tricikliem un kvatricikliem. Nodokļa summa — Ls 22.

Tuvākais uzņēmums, kas nodarbojas ar transportlīdzekļu utilizāciju, ir SIA «TEH KOM», kas atrodas Tevenānu ielā 5/1, Viļānos.

Dž.Eglīte,
CSDD sabiedrisko attiecību
speciāliste

POLICIJAS ZIŅAS

No 27. septembra līdz 4. oktobrim Preiļu rajona policijas pārvaldes dežurdaļā reģistrēti 52 iesniegumi. Tajā skaitā saņemti astoņi iesniegumi par notikušiem ceļu satiksmes negadījumiem, 14 huligāniskām darbībām, deviņām zādzībām un septiņiem ģimenes skandāliem.

Izņem nelikumīgi uzglabātas cigaretes un alkoholu

27. septembrī Preiļos policijas darbinieki konstatēja, ka 1946. gadā dzimušais Vladimirs nelikumīgi uzglabāja 40 paciņas cigarešu un vienu litru pudeli caurspīdīga šķidrums, kam bija izteikta alkohola smaka. Vainīgajam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, bet cigaretes un alkohols izņemti.

Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1975. gadā dzimušajai Tatjanai, kura savā dzīvoklī Preiļos nelikumīgi turgoja alkoholiskos dzērienus.

Vēl 27. septembrī par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1982.

gadā dzimušajai Preiļu iedzīvotājai Laurai, kā arī 1979. gadā dzimušajam Sandim.

Tajā pašā dienā policijas darbinieki konstatēja, ka Preiļos savā dzīvoklī 1958. gadā dzimušī Reģina nelikumīgi uzglabāja 138,5 litrus šķidrums ar izteiktu alkohola smaku, kā arī 730 paciņas cigarešu «Leningrad» bez akcīzes marķējuma. Šajā gadījumā par notikušo ierosināta krimināllieta, bet alkohols un cigaretes izņemtas atbilstoši likumā noteiktajai kārtībai.

29. septembrī par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1966. gadā dzimušajam Preiļu iedzīvotājam Ērikam.

Ugunsgrēkā Aglonā gāja bojā mājas saimnieks

28. septembrī Aglonā izcēlās ugunsgrēks, kura rezultātā nodega dzīvojamā māja un gāja bojā mājas saimnieks, 1948. gadā dzimušais Konstantīns. Par nelaimes iemeslu uzskata neuzmanīgu rīkošanos ar uguni.

Sarikoja ģimenes skandālu

28. septembrī Preiļos, būdams alkohola reibumā, ģimenes skandālu sarikoja 1954. gadā dzimušais Vladimirs.

Jersikā apzog dārza mājiņas

29. septembrī konstatēts, ka, izsitot loga stiklu, zagli iekļuvuši 1938. gadā dzimušajai Ninai piederošajā dārza mājiņā Jersikas pagastā. Garnadzī aiznesuši televizoru, radiouztvērēju un motorzāģi. Policija noskaidro vainīgās personas.

Nepakļāvās policijas darbiniekiem

29. septembrī, būdams alkoholisko dzērienu iespaidā, 1954. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs Gunārs nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Preiļu rajona policijas
pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes (oktobrī)

LAIKS	TIESĀJAMIE	LIETAS BŪTĪBA
5. oktobrī pulksten 10.00	Aivars Krasovskis, Romualds Dombrovskis	KK 146.p.2.d. (launprātīga dedzināšana)
5. oktobrī pulksten 14.30	Aleksandrs Orlovs	KL 262.p. (atkārtoti gada laikā vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā)
6. oktobrī pulksten 10.00	Dzintars Tonkihs	KL 260.p.3.d. (būdams alkohola reibumā, izraisīja avāriju)
6. oktobrī pulksten 10.00	Pāvels Gordikovs	KL 130.p.2.d. (nodarīja mies bojājumus cietušajam)
7. oktobrī pulksten 10.00	Jānis Reliņš, Māris Kalvāns, Ainārs Šņornieks, Kārlis Renerts	KL 175.p.2.d., 175.p.1.d. (izdarīja zādzības, realizēja zagtu mantu)
11. oktobrī pulksten 10.00	Anna Stulpāne, Valērijs Ivanovs	KL 175.p.3.d., 180.p.2.d., 314.p.2.d. (izdarīja zādzības)
11. oktobrī pulksten 10.00	Normunds Markota	KL 231.p.2.d. (izdarīja huligānismu)
12. oktobrī pulksten 10.00	Aleksandrs Žitkovs	KL 177.p.2.d. (nolaupīja svešu mantu, launprātīgi izmantojot uzticēšanos)
13. oktobrī pulksten 10.00	Aleksandrs Beinarovičs, Jevģenijs Beinarovičs	KL 109.p.1.d. (izdarīja patvaļīgu koku ciršanu svešā mežā)
13. oktobrī pulksten 10.00	Jānis Čevers	KL 176.p.2.d., 193.p.2.d. (izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, kas saistīta ar vardarbību)
14. oktobrī pulksten 10.00	Aleksandrs Piskunovs	KL 177.p.1.d., 275.p.2.d. (launprātīgi izmantojot uzticēšanos, ar viltu ieguva svešu mantu)
15. oktobrī pulksten 10.00	Anatolijs Andrejevs	KL 175.p.3.d. (atkārtoti izdarīja svešas kustamas mantas slepenu zādzību)
18. oktobrī pulksten 10.00	Jurijs Daukšts	KL 231.p.2.d. (izdarīja huligānismu)
18. oktobrī pulksten 14.30	Vladimirs Kuzmins	KL 180.p.2.d. (atkārtoti izdarīja zādzības nelielā apmērā)
19. oktobrī pulksten 10.00	Jevģenijs Semjonovs, Nikolajs Gasporovičs	KL 175.p.3.d. (izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu)
19. oktobrī pulksten 10.00	Igors Grigorjevs	KL 260.p.3.d. (vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā un izraisīja avāriju)
19. oktobrī pulksten 14.30	Aivars Jakovels	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. (svešas mantas nolaupīšana un tīša bojāšana)
21. oktobrī pulksten 10.00	Gunārs Ķemzāns, Juris Romanovskis	KL 185.p.2.d. (svešas mantas tīša bojāšana)
25. oktobrī pulksten 10.00	Staņislavs Bļinovs	KK 139.p.5.d. (elektromotoru zādzība)
26. oktobrī pulksten 10.00	Aleksandrs Ivanovs	KL 262.p. (atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu dzērums)
26. oktobrī pulksten 11.00	Ilmārs Mainulis	KL 262.p. (atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu alkohola reibumā)
26. oktobrī pulksten 14.30	Vjačeslavs Čubrevičs	KL 312.p. (izvairījās no tiesas piespriedtā tiesības ierobežojošā soda)
27. oktobrī pulksten 10.00	Dzintars Leitāns, Aija Pusķeire	KL 175.p.3.d., 314.p.1.d. (izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, realizēja zagtu mantu)
27. oktobrī pulksten 10.00	Ainārs Kursītis	KL 262.p. (atkārtoti gada laikā vadīja automašīnu alkohola reibumā)
27. oktobrī pulksten 11.00	Vladislavs Kabars	KL 214.p. (likumā paredzētajos gadījumos neiesniedza maksātspējas pieteikumu)
28. oktobrī pulksten 10.00	Boriss Dubrovs	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. (svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšana, tīša bojāšana)
28. oktobrī pulksten 10.00	Ivo Dzenis	KL 231.p.2.d. (izdarīja huligānismu)

Kā vērtējat medicīnas darbinieku prasības par algas paaugstināšanu?

Aiga Budriķe,
rajona izglītības
pārvaldes
darbiniece:

— Ņemot vērā to, cik mediķu darbs ir atbildīgs un smags, algas viņiem noteikti jāpaaugstina. Man ir nācies sastapties ar tādu situāciju, ka mediķiem nācās maksāt papildus. Tas gan bija Rīgas slimnīcā. Ja ārstiem būtu iespēja nopelnīt legāli, pacientiem aploksnēs varbūt nāktos dot retāk.

Roze Deidule,
pensionāre no
Pelēču pagasta:

— Protams, ka ārsti pelnījuši lielākas algas, jo viņu darbs ir ļoti atbildīgs. No viņu algas lieluma atkarīga ārstu attieksme pret pacientiem. Valstī vajadzētu atrast līdzekļus šim mērķim, jo deputāti savu algu palielināšanai tos atrod. Streiks laikam ir mediķu galējais solis, jo viņu prasības netiek pildītas gadiem.

Inese Šabanska
no Jersikas pagasta:

— Domāju, ka jāpaaugstina. Arstiem ir liela atbildība par cilvēku dzīvībām. Man bieži nācies griezties pie ārstiem. Esmu gan pārliecinājusies, ka ārsti gaida, lai viņiem naudu iedod aploksnē. Tomēr attieksme nemainās, ja arī neiedod.

Valdis Krauklis
no Līvāniem, strādā
apsardzes jomā:

— Es domāju, ka medicīnas darbiniekiem algas jāpaaugstina. Kur šos līdzekļus ņemt, tas ir valdības ziņā. Pieļauju tādu iespēju, ka dakteri varētu sākt streikot. Ja cilvēki no savas algas nevar iztikt, tad kaut kas ir jādara. Var doties uz darbu ārzemēs, kas arī savā mērā ir streiks pret nesakārtotību medicīnas jomā. Mani bērni ir ārstēti gan Preiļos, gan Rīgā, bet nav nācies ārstiem dot naudu aploksnēs, un neviens to arī neprasīja. Nezinu, vai mūsu sabiedrība būs spējīga maksāt vairāk par medicīniskajiem pakalpojumiem. Tas atkal atkarīgs no valdības un no tā, kādas algas būs iedzīvotājiem.

Aivars Jačmenkins
no Līvāniem,
benzīna uzpildes
stacijas
operators:

— Mūsu valstī visiem algas ir mazas. Tas nav atrisinājums — paaugstināt algas tikai medicīnas darbiniekiem. Ar streiku draudēs citi, piemēram, policijas darbinieki, pēc tam nākošie. Mēs pēkšņi ielecām Eiropas Savienības vilcienā, kur ir pavisam cita līmeņa algas un pakalpojumi. Bet mēs tam neesam sagatavoti. Šobrīd es neredzu atrisinājumu mediķu algu jautājumā. Tās nevar tik strauji dubultot vai trīskāršot. Ja vieniem iedos, citiem būs jāatņem. Paaugstināšanai jānotiek plānveidīgi.

L.Rancāne
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

VALĒRIJAS SEILES BALVA — 2004

Lai veicinātu Latgales novada bibliotēku darbu bērnu un jauniešu patriotiskajā audzināšanā, latgaliskās pašapziņas celšanā, novada kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, saglabāšanā un popularizēšanā, Rēzeknes pilsētas dome izsludina pieteikšanos uz Valērijas Seiles balvu.

Tā tiek piešķirta par izcilu veikumu Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšanā bērnu un jauniešu vidū.

Balvas lielums — Ls 100.

Balvas kandidāti var būt Latgales novada publiskās, skolu un speciālās bibliotēkas.

Kandidātus balvas saņemšanai var pieteikt fiziskas un juridiskas personas.

Pieteikumi Valērijas Seiles balvas piešķiršanai jāiesniedz Rēzeknes pilsētas Kultūras centrā (Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 93, LV-4601) līdz 2004. gada 29. oktobrim.

Valērijas Seiles balvas Nolikumu un pieteikuma veidlapas var saņemt rajona/pilsētas centrālajā bibliotēkā vai Rēzeknes pilsētas Centrālajā bibliotēkā (kontaktpersona — CB direktore Marija Sproģe, tālr.46 22061; e-pasts: rezcb@navigator.lv)

Rīgas mācību centrs «DRMC» organizē kursus:
Bilancespējīgs grāmatvedis (licence P007)

Programma no «0» līdz bilanceli.

Kursus beidzot, izsniedz apliecinību.

Apmāc. laiks 6 mēn., maksa Ls 15 par mēnesi.

Nodarbību sākums:

Līvānos — 9. oktobrī plkst. 10.00 1. vidusskolā.

Preiļos — 16. oktobrī plkst. 9.00 arovidusskolā.

Sporta ielā 1.

Pieteikties pa tālr. 5307204, 9107155.

Pastāvīgi iepērk apses zāgļus

Ø no 24 cm

cena no 16 — 23 Ls/m³

Pircēja transports.

SIA «ANGRO»

T. 9454553; 9236083.

PĒRK

— zemi pie ezeriem

— l/s zemi virs 50 ha

— mežus un cirsmas

Tālr. 6162288

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā:

✓ kredītus pret nekustamo īpašuma ķīlu,

✓ pensionāriem: aizdevumus bez ķīlas,

līzingu bez pirmās iemaksas.

Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai

otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā.

Tālr. 5324164, 9142145.

«NIKO - LOTO»

izsniedz pensionāriem naudas
aizdevumu bez ķīlas.

✓ Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr.

6780843, 5342332.

✓ Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tālr.

5307068, 6198846.

SIA «RANKO» iepērk

mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus,

liellopus, jaunlopus, aitas.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728,

9445135.

PĒRK pļavas, mežus

(arī izstrādātus),

kā arī īpašumus pie ūdeņiem.

Tālr. 6452353.

INTERNETS. LATVIJAS UN ĀRZEMJU DATU PLŪSMA VIENĀ CENĀ

Ls 0,50 STUNDĀ.

VISI DATORPAKALPOJUMI. KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos.

Uzņēmēj!

Līdz 31. decembrim ir
trīs mēneši. Vai

paspēsī?

Profesionāla palīdzība

reģistrācijai

KOMERCREĢISTRĀ.

Tālr. 5307056; 6162288.

6. oktobrī z/s pārdos melnus, raibus un brūnus jaunputnus (4-6 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn.), dažādu krāsu gaiļus. L.Pupājos 7.30, Prikuļos 7.40, Rudzātos 8.00, Rožupē 8.20, Līvānos 8.35, Jersikā 9.05, Upeņikos 9.15, Starēs 9.30, Sutros 9.50, Preiļos 10.05, Ančkinos 10.35, Vārkavā 10.45, Upmalā 11.00, Rimičānos 11.15, Arendolē 11.35, Pelēcos 11.50, Aizkalnē 12.00, Aglonas st. 12.15, Aglonā 12.30, Jaunaglonā 12.45, Baškos 13.05, Kastīrē 13.10, Anšpokes 13.20, Gailišos 13.35, Riebiņos 13.50, Pieniņos 14.05, Smelteros 14.20, Polkoronā 14.35, Galēnos 14.45, Sījukalnā 15.00, Stabulniekos 15.20. Tālr. 9186065 (vakaros).

7. oktobrī Cēsu raj. p/s «Puķes» pārdos:

melnus, brūnus, raibus jaunputnus, 10-15

imēn. vecas dējējvistas un gaiļus (cena no

Ls 0,80): Līvānos 7.30, Rožupē 7.50, Rudzā-

tos 8.10, Prikuļos 8.30, Preiļos 9.00, Aizkalnē

9.30, Aglonas st. 9.50, Aglonā 10.10, Ārdavā

10.35, Pelēcos 10.50, Raudovkā 11.05, Up-

malā 11.30, Vārkavā 11.50, Ančkinos 12.10,

Sutros 12.30, Riebiņos 13.00, Stabulniekos

13.20, Galēnos 13.40, Sījukalnā 14.00. Var

pieteikt iepriekš. Tālr. 9219051.

I.U. «Versija Tev» piedāvā
apgūt:

◆ klasisko manikīru-pedikīru;

◆ akrila, želejas nagu modelēšanu;

◆ visu veidu nagu dizainu.

Pēc kursu beigšanas starptautiskais

«EZ Flow» un «IBD» sertifikāts.

Nodarbības vada starptautiski

sertificēta pasniedzēja Olga Zeltiņa.

Pieteikties līdz 12. oktobrim.

☎ 5054042, 6542848.

Iespēja mācīties kredītā

(«Inservis group»).

Nodarbības notiks Jēkabpils agrobiznesa

koledžā, Pasta ielā 1.

ANEKDOTES

— Es nevaru jums atrast nekādas
vainas. Man liekas — tas viss ir dzeršanas
dēļ.

— Labi, dakter, es atnākšu, kad jūs
būsiet skaidrā.

Gatiņš stāsta savam draugam:

— Manā mājā ir slēdzene ar šifru, un
visi cipari ir piecnieki, tikai es neteikšu,
kāda secībā!

Ripo Kukulītis pa taciņu un raud:

— Kāpēc tu raudi? — viņam jautā.

— Slēpošanas pulciņā mani neņem,

bet futbola pulciņā pats negribu.

Skolotāja saka Jānītim:

— Jānīt, ja tu pareizi atbildēsi uz manu
jautājumu, otru nemaz neprasišu.

— Cik skuju ir eglei?

— 15 423.

— Kā tu zini?

— Bet tas, skolotāj, jau ir otrs
jautājums!

Biezais saka draugam:

— Taisīšu plastisko operāciju!

— Kāpēc?

— Gribu lielāku degunu, lai vieglāk
urbināt!

Atskrien jaunā krieva dēliņš pie tēta
un blāuj:

— Iedomājies, tēti, Vaņkam Petrovam
ir pneimonija!

Tētis: — Nekas, dēliņ, rīt tev būs tāda
pati, vēl «krutāka»!

Divas sievietes sarunājas.

— Mans vīrs ir īsts engēlis!

— Mans arī nav vīrietis!

— Pēterīt, kas tur tā auro?

— Tur vectētiņš skaidro tētim manu
mājasdarbu matemātikā.

«ZILITE» un «EZIS» oktobrī

«Ezis» — žurnāls maziem bērniem:

* māca pazīt ciparus un skaitīt;

* ierāda, kā celt māju sikulišiem;

* iepazīstina ar takiniem un paradīzes

dzērvi;

* rāda, kur katrs mīt pasaku pili;

* palīdz iemigt, klausoties Kārļa Skalbes dzejoli;

* publicē bērnu zīmējumus un stāstiņus.

«Zilite» — žurnāls bērniem par dabu —
rudens mēnesi:

* vēro staltbriežu auru laiku un priecājas

par skaistiem ragiem;

* piemin rudens atnākšanu;

* turpina lasītāju konkursu «Novērojumi

dabā»;

* svin Zoodārza dzimšanas dienu;

* piedāvā nopietnu stāstu par vanagu;

* liek minēt foto mīlas.